

Kuukausi- raportti

LOKAKUU 2020

Sisällysluettelo

Yhteenvedo	2
Kansainvälinen talous.....	5
Ulkomaankauppa	8
Yksityiset kulutusmenot	11
Investoinnit.....	14
Tuotanto	17
Teollisuustuotanto	20
Työllisyys.....	23
Hinnat ja kustannukset.....	26
Julkinen talous.....	29
Yhteenvedo talousennusteista	32

Ennusteryhmä

Markku Lehmus, ennustepäällikkö

🐦 @MarkkuLehmus

Birgitta Berg-Andersson, tutkija

🐦 @BirgittaBergA1

Ville Kaitila, tutkija

🐦 @VilleKaitila

Päivi Puonti, tutkija

🐦 @PaiviPuonti

Suhdannenäkymät lokakuussa 2020

> Luottamus Euroopassa hieman vahvistunut...

> ... mutta pandemian uusi kiihtyminen aiheuttaa takaiskun

> Suomen bkt aleni huhti-kesäkuussa rajusti...

> ... yksityisen kulutuksen ja palvelujen tuotannon painamana

> Työministeriön työttömyysluvut kaunistuneet kevään lukemista

Luottamus euroalueella hieman vahvistunut

Euroopan komission keräämät luottamusindikaattorit vahvistuivat edelleen syyskuussa keskimäärin euroalueella. Kokonaisindikaattori nousi 91 pisteeseen, missä sata on pitkän aikavälin keskiarvo. Suurista maista indikaattori vahvistui erityisesti Ranskassa ja Italiassa. Sen sijaan Saksassa ja Espanjassa nousu oli maltillista elokuun lukemasta. Koronapandemian kiihtyminen viime aikoina erityisesti Espanjassa ja Ranskassa näkyy indikaattorin heikentymisenä lokakuussa.

Suomessa kokonaisindikaattori heikkeni elo- ja syyskuussa edelliskuukaudesta. Tähän oli syynä kuluttajien, rakentamisen ja teollisuuden luottamuksen heikkeneminen.

Bkt alentunut jo vuoden ajan

Suomen bruttokansantuote aleni vuoden toisella neljänneksellä 6,6 prosenttia vuodentakaisesta ja kausitasoitettuna 4,4 prosenttia ensimmäisestä neljänneksestä. Tämän hetkisten tilastojen mukaan tämä oli jo neljäs perättäinen kausitasoitettun bkt:n aleneminen edellisestä neljänneksestä. Vaikka Suomen bkt aleni huomattavasti, lasku oli toisella neljänneksellä maltillisempi kuin useimmissa muissa EU-maissa.

Koronapandemia on Suomessa iskenyt pahimmin yksityiseen kulutukseen, joka aleni 6,9 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Viennin määrä aleni 10,7 prosenttia ja tuonnin 12,7 prosenttia, joten vaikka nämä luvut ovat hyvin suuria, nettovienti tuki talouskehitystä. Yksi tekijä tässä kuitenkin oli metsäteollisuuden lakko ensimmäisellä neljänneksellä.

Julkisen sektorin elvytyksestä huolimatta julkisen kulutuksen määrä aleni 0,9 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Investoinnit pysyivät ainakin vielä suhteellisen hyvin pinnalla, sillä ne alenivat vain 0,7 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Tämä johtui rakentamisen kasvusta. Sen sijaan investoinnit koneisiin, laitteisiin ja kuljetusvälineisiin alenivat kuusi prosenttia.

Palvelujen tuotanto romahti toisella neljänneksellä

Arvonlisäyksen määrä aleni selvästi vähemmän kuin bkt: 5,2 prosenttia vuoden takaisesta ja kausitasoitettuna 3,0 prosenttia ensimmäisestä neljänneksestä.

Tuotannon puolella dramaattisin pudotus oli tiukkojen rajoitustoimien kohteeksi joutuneessa majoitus- ja ravitsemistoiminnassa, jonka arvonlisäyksen määrä aleni 62 prosenttia vuoden takaisesta ja kausitasoitettuna 50 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Liikenteen toimialalla laskua kertyi osin samoista syistä vastaavasti 24 ja 18 prosenttia.

Tehdasteollisuuden arvonlisäyksen määrä aleni 2,1 prosenttia edellisestä neljänneksestä, kaupan 1,8 prosenttia sekä ammatillisen, tieteellisen ja teknisen toiminnan ja hallinto- ja tukipalveluiden 5,2 prosenttia (mm. matkatoimistot ja mainostoimistot!).

Jalostuksen arvonlisäys aleni yhteensä vain 0,8 prosenttia mutta palveluiden 4,2 prosenttia, mikä kuvastaa koronapandemian aiheuttaman taloudellisen häiriön erikoisluonnetta.

Työministeriön työttömyystilastot kaunistuneet

Tilastokeskuksen laskema työttömyysasteen trendi reagoi suhteellisen hitaasti muutoksiin. Elokuussa se oli noussut 0,9 prosenttiyksikköä vuodentakaisesta 7,5 prosenttiin. Itse työttömyysaste oli noussut 1,6 prosenttiyksikköä.

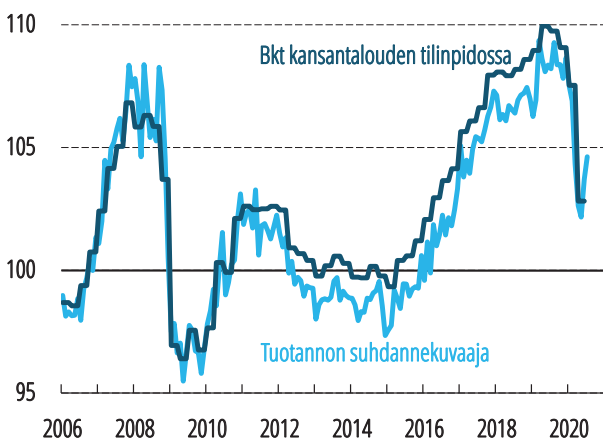
Työministeriön laskema työttömyysaste oli elokuussa 12,5 prosenttia, eli selvästi enemmän kuin vuoden takai-

nen 8,9 prosenttia, mutta kuitenkin selvästi vähemmän kuin se oli korkeimmillaan huhti-toukokuussa, jolloin se oli 16,5 prosenttia.

Poliittisia ja taloudellisia riskejä...

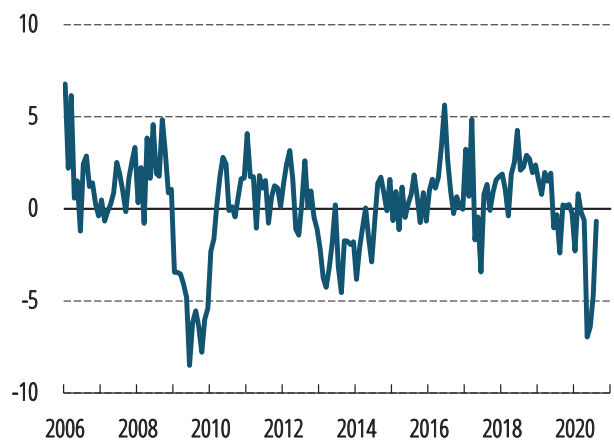
Epävarmuutta aiheuttavat mm. koronavirus, maailman-kaupan ja -talouskasvun heilahtelu, pankkijärjestelmä osissa euroaluetta, brexit sekä velkaantumisen laajem- minkin niin kehittyneillä kuin kehittyvilläkin markkinoil- la. Jälkimmäisiä koettelee myös raaka-aineiden hintojen lasku ja pääomapako. Pitkään kestänyt elvyttävä rahapo- litiikka on luonut maailman varallisuusarvoihin kuplia.

Kokonaistuotanto, kausitasoitus (ind. 2010=100)

Huom. Käyrien välille syntyy eroa, jos tuoteverojen miinus tuotetukipalkkioiden määrä kehitty eri tahtia kuin arvonlisäys tilaston perusvuoden jälkeen. Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Tehdyt työtunnit koko kansantaloudessa (3 kk lka vuosimuutos, %)

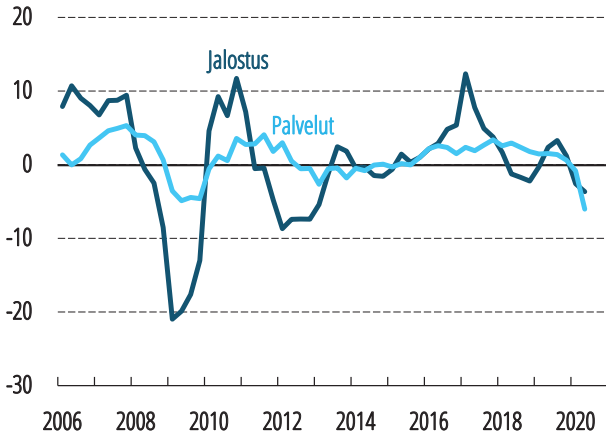
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Keskeisiä suhdannemuuttujia (%)

	2020 Tammi	2020 Helmi	2020 Maalis	2020 Huhti	2020 Tou	2020 Kesä	2020 Heinä	2020 Elo	2020 Syys
Kuluttajahinnat¹⁾	1,0	0,8	0,6	-0,3	-0,2	0,0	0,6	0,2	
Suhdannekuvaaja^{1) 2)}	1,2	0,3	-4,7	-5,8	-5,5	-4,2	-2,8		
3 kk euribor-korko³⁾	-0,391	-0,409	-0,417	-0,254	-0,272	-0,376	-0,444	-0,480	-0,491
Työttömyysasteen trendi	6,8	6,8	6,9	7,0	7,1	7,2	7,4	7,5	
Työllisyysasteen trendi	73,0	72,8	72,6	72,3	72,1	71,8	71,7	71,6	

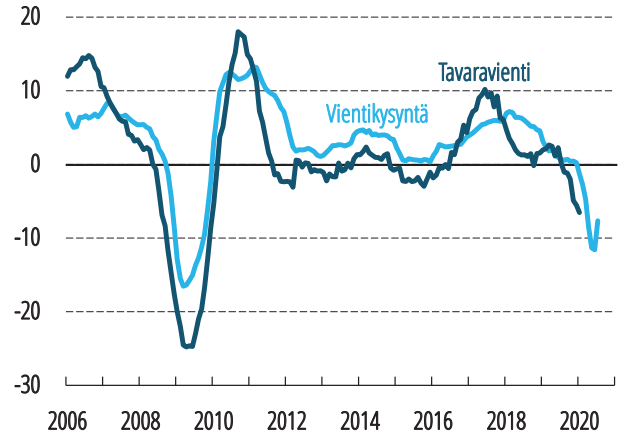
¹⁾ Vuosimuutos, %. ²⁾ Tuotannon suhdannekuvaaja, työpäiväkorjattu. ³⁾ Kuukauden keskiarvo. Lähteet: Tilastokeskus, EKP, Etlan tietokanta.

Arvonlisäys (vuosimuutos, %)

Kansantalouden tilinpito. Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Suomen tavaravienti ja vientikysyntä (vuosimuutos, %)

Vientikysyntä = Edellisen vuoden vientiosuuksilla painotettu kilpailijamaiden kausitasoitettu teollisuustuotanto.

Tavaravienti = Tavaraviennin määrä, 12 kk lka (keskistetty).

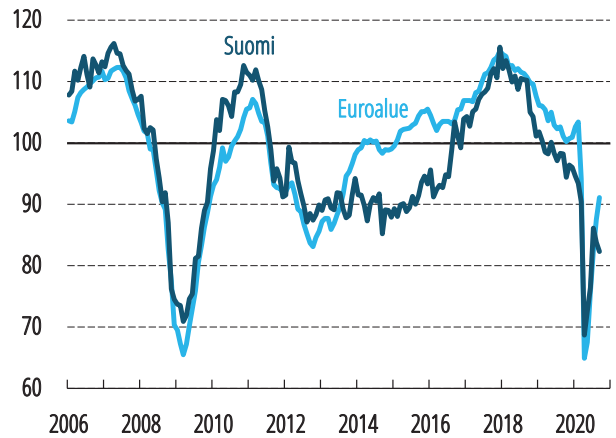
Lähteet: OECD, Tulli, Tilastokeskus, Etlan tietokanta, Etlan laskelmat.

Ennuste ja sen korjaustarve (%-muutos)

	Ennuste 2/2020	Korjaustarve
	2020	2020 2021
Bkt	-4,5	3,2
Tuonti	-10,3	6,2
Vienti	-11,9	5,5
Investoinnit	-3,4	0,7
Kulutus	-2,0	2,2
Teollisuustuotanto	-4,8	3,2
Työttömyysaste, %	8,1	7,9
Inflaatio, %	0,5	1,3
Euribor 3 kk, %	-0,4	-0,3

Lähde: Suhdanne 2020:2.

Talouden luottamusindikaattori

Lähteet: Euroopan komissio, Etlan laskelmat.

Euroalueen virallinen työttömyysaste nousut asteittain kevään jälkeen

> Presidentti Trumpin koronavirustartunta mutkistaa Yhdysvaltojen presidentinvaaleja

> Brexit-neuvottelujen deadline lokakuun lopussa lähestyy vauhdilla

> Euro vaihteeksi heikentynyt dollariin nähden

> Öljyn Brent-laadun hinta laskenut hieman, noin 43 dollariin tynnyriltä

Euroalueen inflaatio syyskuussa -0,3 prosenttia

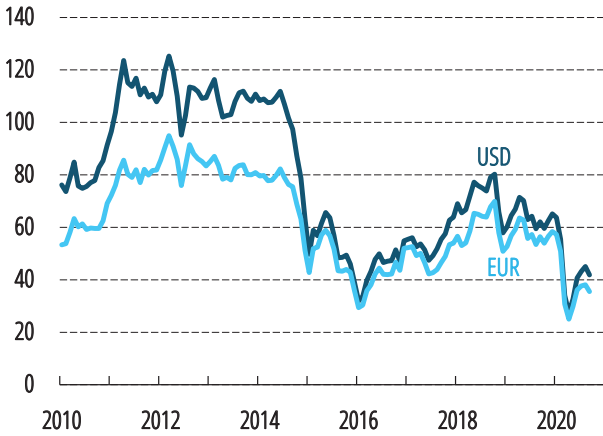
Euroalueen inflaatio oli syyskuussa -0,3 prosenttia Eurostatin ns. flash-estimaatin perusteella. Inflaatio oli myös elokuussa negatiivista, deflaation puolella käytiin silloin 0,2 prosentin verran. Vielä ei voida puhua varsinaisesta deflaatiokierteestä, mutta suunta on huolestuttava. Tähän viittaa myös energian ja prosessoimattoman ruoan hinnoista puhdistetun pohjainflaation hidastuminen elo-syyskuussa keskimäärin 0,5 prosentin tasolle. Vielä alkuvuonna pohjainflaatio oli euroalueella reilun prosentin tuntumassa. Hintojen laskun hidastumista selittää erityisesti palvelujen hintojen nousun hidastuminen.

Euroalueen työttömyysaste nousee asteittain

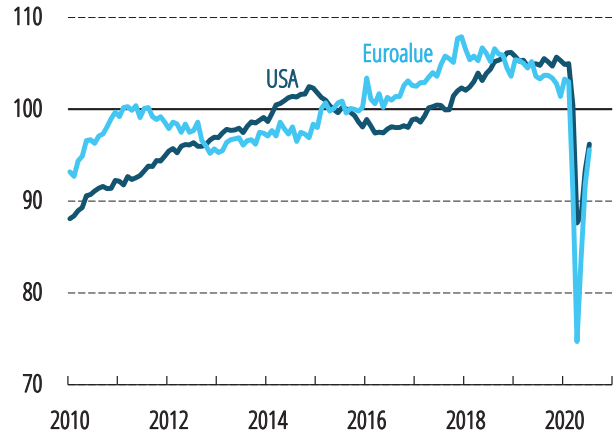
Euroalueen kausitasoitettu työttömyysaste oli elokuussa 8,1 prosenttia Eurostatin tietojen mukaan. Valuutta-alueen työttömyysaste on nyt noussut viiden kuukauden ajan. Nousu on kuitenkin ollut selvästi hitaampaa kuin Yhdysvalloissa, jossa kausitasoitettu työttömyysaste on noussut vuoden takaisesta jopa 4,7 prosenttiyksikköä. Elokuussa se oli 8,4 prosenttia, joten toisaalta vuodentakainen lähtötaso oli Yhdysvalloissa matala. Yhdysvaltojen työttömyysaste on silti laskenut kevään huippulukemista selvästi. Euroalueen työttömyysaste vaikuttaa nousevan selvästi hitaammin, mutta nousu on todennäköisesti luonteeltaan osittain pysyvämpää kuin Yhdysvalloissa.

Öljyn hinnassa pientä laskupainetta

Öljyn hinta kääntyi laskuun syyskuun aikana, ja tällä hetkellä sen Brent-laadun hinta on noin 43 dollaria tynnyriltä. Hinnan pieni lasku heijastelee Yhdysvaltojen ja muiden länsitalouksien yhä jatkuvia vaikeuksia koronaviruspandemian kanssa ja toisaalta myös kasvavaa levottomuutta rahoitusmarkkinoilla, sillä Yhdysvaltojen presidentinvaalien tulostenlaskennan pelätään johtavan pitkittyneeseen epävarmuuteen. Toisaalta öljymarkkinoita sekoittavat muutkin, kauemmas tulevaisuuteen liittyvät tekijät. Useat suuret öljy-yhtiöt kuten BP, Shell ja Total ovat ilmoittaneet investoivansa yhä voimakkaammin uusiutuviin energialähteisiin. Venäläinen öljy-yhtiö Rosneft onkin varoittanut öljyntuotantoa lisäävien investointien puutteen johtavan lopulta tarjonnan supistumiseen ja korkeisiin öljyn hintoihin.

Raakaöljyn maailmanmarkkinahinta, Brent
(EUR/tyynyri ja USD/tyynyri)

Lähde: Macrobond.

Teollisuustuotanto, kausitasoitus
(ind. 2015=100)

Lähde: OECD.

Teollisuustuotanto ja hinnat (vuosimuutokset, %)

	2020 Kesä	2020 Heinä	2020 Elo	2020 Syys	3 kk ²⁾	Kum. 2019/20 ³⁾	2019	Ennuste 2/2020 2020	Ennuste 2/2020 2021
Teollisuustuotanto									
G7	-13,5	-9,8			-4,3	-10,2	-1,0		
EU27	-11,0	-7,4			0,5	-9,6	-1,0		
Euroalue	-11,6	-7,8			0,9	-10,1	-1,6	-9,0	7,0
Suomen 12 tärkeintä vientimaata	-4,9				-9,7	-5,9	-0,7	-7,7	6,9
Kuluttajahinnat									
EU15¹⁾	0,4	0,3	0,0		0,2	0,4	1,2	0,5	1,5
Euroalue, harmonisoitu	0,3	0,4	-0,2	-0,3	-0,4	0,2	1,2	0,5	1,5
Suomen 14 vientimaata¹⁾	0,6	0,5	0,4		0,4	0,7	1,5	0,5	1,5
Raaka-aineiden hinnat									
Muu kuin energia, HWWI-indeksi	-4,5	-3,6	13,5	19,2	17,8	4,6	-2,2	-0,9	3,9
Raakaöljy, USD/tyynyri, taso	40,7	43,2	45,0	41,9	29,1	43,8	64,1	44,0	50,0

¹⁾ Laskettu kansallisista indekseistä, sis. Ison-Britannian. ²⁾ Viimeisen kolmen kuukauden keskiarvon muutos ed. kolmesta kuukaudesta. ³⁾ Viimeisimmän havainnon taso kiinnitetty loppuvuodeksi. Raakaöljyn osalta kuvaa tasoa v. 2020 ja HWWI-indeksin osalta muutosta v. 2020. * Ennakkotieto/arvio. Lähteet: OECD, Macrobond, Eurostat.

Korot (%)

	2020 Huhti	2020 Touko	2020 Kesä	2020 Heinä	2020 Elo	2020 Syys	Viim.	3 kk ka	2019 ka	2020 ¹⁾
Rahamarkkinakorot, 3 kk, %										
Euribor	-0,25	-0,27	-0,38	-0,44	-0,48	-0,49	-0,51	-0,47	-0,36	-0,42
USA, Libor	1,10	0,40	0,31	0,27	0,25	0,24	0,22	0,25	2,33	0,66
Japani, 3 kk	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,08	0,07	0,07	0,07
Iso-Britannia	0,65	0,33	0,19	0,10	0,07	0,06	0,05	0,08	0,81	0,30
Ruotsi, Stibor	0,32	0,20	0,10	0,02	0,01	-0,03	-0,06	0,00	-0,03	0,09
Euribor, 12kk	-0,11	-0,08	-0,15	-0,28	-0,36	-0,41	-0,45	-0,35	-0,22	-0,29
Valtion joukkovelkakirjojen tuotto, 10 vuotta, %										
USA	0,7	0,7	0,7	0,6	0,7	0,7	0,8	0,7	2,1	0,8
Saksa	-0,4	-0,5	-0,4	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,2	-0,5
Ranska	0,1	0,0	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2	-0,3	-0,2	0,1	-0,1
Italia	1,8	1,7	1,4	1,1	1,0	1,0	0,8	1,0	1,9	1,2
Espanja	0,8	0,7	0,5	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,7	0,4
Belgia	0,1	0,0	0,0	-0,2	-0,2	-0,2	-0,3	-0,2	0,2	-0,1
Kreikka	2,0	1,9	1,3	1,2	1,1	1,1	1,0	1,1	2,6	1,4
Portugali	1,0	0,8	0,5	0,4	0,4	0,3	0,2	0,4	0,8	0,5
Irlanti	0,3	0,2	0,1	0,0	-0,1	-0,1	-0,2	-0,1	0,3	0,0
Suomi	0,0	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2	-0,3	-0,4	-0,3	0,1	-0,2

Korot (%), osake- ja valuuttakurssit

	2020 Huhti	2020 Touko	2020 Kesä	2020 Heinä	2020 Elo	2020 Syys	Viim.	% , 3 kk	% , 12 kk	% , v. alusta ²⁾
Osakekurssit, indeksipisteluku ja muutokset (ind. 2008/12=100)										
STOXX 50, Euro area	118,2	120,9	134,5	137,8	137,0	135,5	133,8	0,7	-7,2	-13,2
SP 500, USA	314,7	332,7	353,8	365,5	386,5	383,5	388,4	8,4	12,9	2,7
Nikkei 225, Japani	227,3	241,2	265,7	266,4	269,6	269,6	276,9	1,5	5,5	-3,6
OMX, Helsinki	150,6	162,4	174,6	175,6	183,4	183,4	190,8	5,1	5,0	-2,7

Rahamarkkinaennusteet	Lyhyet korot, 3 kk		Pitkät korot, 10 v. ³⁾		USD	Euron valuuttakurssit paikallisissa valuutoissa				
	Libor	Euribor	USA	Saksa		JPY	RMB	GBP	SEK	RUB
2019	2,33	-0,36	2,14	-0,22	1,12	122,12	7,74	0,88	10,59	73,60
2020/9	0,24	-0,49	0,68	-0,50	1,18	124,52	8,01	0,91	10,43	90,72
2020e	0,57	-0,40			1,14	120,90		0,89	10,51	
2021e	0,37	-0,34			1,18	122,50		0,90	10,36	

¹⁾ Viimeisimmän havainnon taso kiinnitetty loppuvuodeksi. ²⁾ Vertailulukuna tammikuun keskiarvo. ³⁾ Ei ennustetta.

Lähde: Macrobond.

Tavaraviennin määrä supistui elokuussa 9,9 prosenttia vuoden takaisesta

> Öljytuotteiden viennin määrä kasvoi heinäkuussa

> Elintarviketeollisuuden vienti elpyi

> Tuotantotarvikkeiden tuonti jäi vielä heikoksi

Matkailuvienti väheni toisella neljänneksellä arvoltaan 87 prosenttia vuoden takaisesta

Kansantalouden tilinpidon syyskuun lopulla julkaistujen korjattujen ennakkotietojen mukaan tavaraviennin määrä supistui 5,7 prosenttia (oli aiemmin -9,2) ensimmäisellä neljänneksellä ja palveluviennin määrä supistui 5,9 prosenttia (oli -4,9). Toisella neljänneksellä tavaravienti väheni 5,3 prosenttia (oli -3,9) ja palveluvienti putosi 26,9 prosenttia (oli -28,2).

Matkailuvienti väheni arvoltaan 87 prosenttia viime vuoden toisesta neljänneksestä, kuljetukset vähenivät 59 prosenttia ja tuotannolliset palvelut 36 prosenttia. Henkisen omaisuuden käytöstä perittyjen maksujen, eli rojaltien ja lisenssimaksujen, viennin arvo väheni 43 prosenttia. Televiestintä-, tietojenkäsittely- ja tietopalvelujen viennin arvo supistui toisella neljänneksellä 8 prosenttia vuoden takaisesta.

Tuoreimpien tietojen mukaan tavaratuonnin määrä lisääntyi 1,5 prosenttia (oli aiemmin -1,4) ensimmäisellä neljänneksellä, mutta palvelutuonnin määrä väheni 0,9 prosenttia (oli -2,1). Toisella neljänneksellä tavaratuonti laski 10,5 prosenttia (oli -9,9) ja palvelutuonti supistui 20,7 prosenttia (oli -18,1). Matkailu putosi arvoltaan 93 prosenttia verrattuna edellisvuoden toiseen neljännekseen. Kuljetusten tuonnin arvo laski 35 prosenttia.

Koneiden ja laitteiden viennin määrä kohosi heinäkuussa huippulukemiin

Tavaraviennin määrä supistui heinäkuussa 8,7 prosenttia edellisvuodesta, kun Tullin ilmoittama viennin arvo deflatoidaan Tilastokeskuksen vientihintaindeksillä. Öljytuotteiden viennin määrä kasvoi laskelmiemme mukaan noin 12 prosenttia viimevuotisesta. Koneiden ja laitteiden vienti kohosi 9 prosenttia ja ylsi siten huippulukemiin. Elintarviketeollisuuden vienti elpyi ja lisääntyi vajaat 8 prosenttia vuoden takaisesta. Kaikkien muiden toimialojen vienti oli laskussa. Moottoriajoneuvojen viennin määrä pysyi kesäkuun lukemissa, mutta oli 33 prosenttia edellisvuotista pienempi. Metallien jalostuksen vienti supistui 25 prosenttia, mihin koronan lisäksi vaikuttaa kaasuputkitoimitusten loppuminen. Paperiteollisuuden vienti jäi vajaat 15 prosenttia edellisvuotista pienemmäksi ja pysyi siten kesäkuun lukemissa. Tietokoneiden, elektronisten ja optisten laitteiden viennin määrä väheni heinäkuussa 14 prosenttia vuoden takaisesta, joten koko sähkö- ja elektroniikkateollisuuden vienti supistui 8 prosenttia. Etna arvioi syyskuun puolessavälissä julkaistussa ennusteessaan, että tavaravienti supistuu 8,3 prosenttia vuonna 2020.

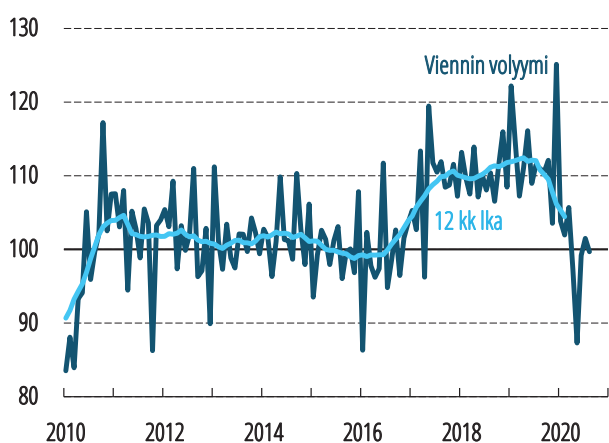

Tuotantotarvikkeiden sekä investointitavaroiden tuonti väheni tuntuvasti heinäkuussa

Tavaratuonnin määrä laski heinäkuussa 6,6 prosenttia vuoden takaisesta, kun Tullin ilmoittama tuonnin arvo deflatoidaan Tilastokeskuksen tuontihintaindeksillä. Teol-

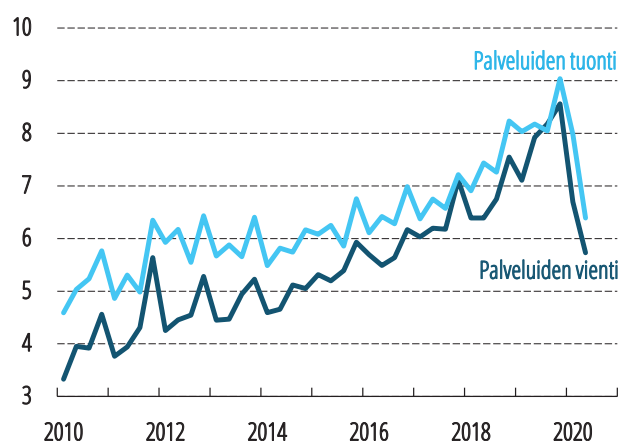
lisuuden tuotantotarvikkeiden (ml. kuljetusvälineiden osat ja tarvikkeet) tuonnin määrä väheni 11 prosenttia ja investointitavaroiden tuonti supistui 9 prosenttia vuoden takaisesta. Puolikestävien ja kertakulutustavaroiden tuonti oli 7 prosentin laskussa.

Tavaraviennin volyymi, kausitasoitus (ind. 2015=100)

Lähteet: Tilastokeskus, Tulli, Etlan tietokanta.

Palveluiden viennin ja tuonnin arvo (mrd. euroa)

Lähde: Tilastokeskus.

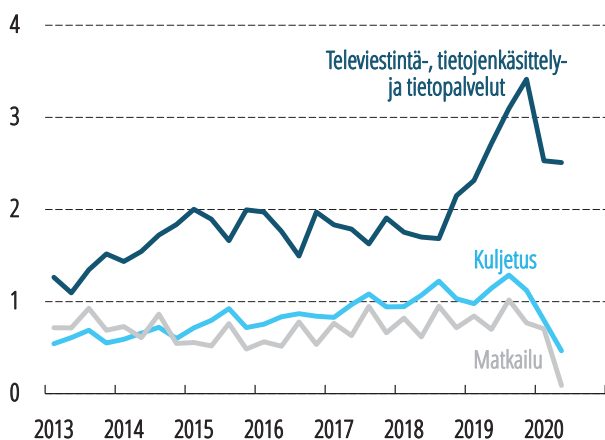
Ulkomaankauppa ja vaihtotase (vuosimuutokset, %, ja mrd. euroa)

	2020 Huhti	2020 Touko	2020 Kesä	2020 Heinä	2020 Elo	3 kk ¹⁾	Kum. ²⁾	2019 ³⁾	Ennuste 2/2020 2020	Ennuste 2/2021 2021
Tavaroiden vienti, %										
Määrä	-12,5	-24,7	-9,2	-8,7	-9,9	3,5	-11,7	3,9	-8,3	4,3
Hinta⁴⁾	-7,8	-8,0	-5,8	-5,0	-5,4	1,2	-5,3	-0,9	-4,4	2,2
Tavaroiden tuonti, %										
Määrä	-18,2	-17,8	-2,3	-6,6	-9,1	2,4	-6,8	-0,7	-7,6	5,1
Hinta⁴⁾	-10,8	-9,4	-6,5	-6,7	-5,9	1,8	-6,0	0,0	-7,2	1,4
Vaihtotase, mrd. eur	-0,2	-0,2	-0,3	-0,1			-2,5	-1,1	-1,4	-0,8
Kauppataase, mrd. eur	0,6	0,2	0,3	0,0			0,9	2,5	3,4	3,7

¹⁾ Kolmen viimeisen kuukauden muutos edellisestä. ²⁾ Kumulatiivinen vuoden alusta. Määrän ja hintojen keskiarvo verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon.

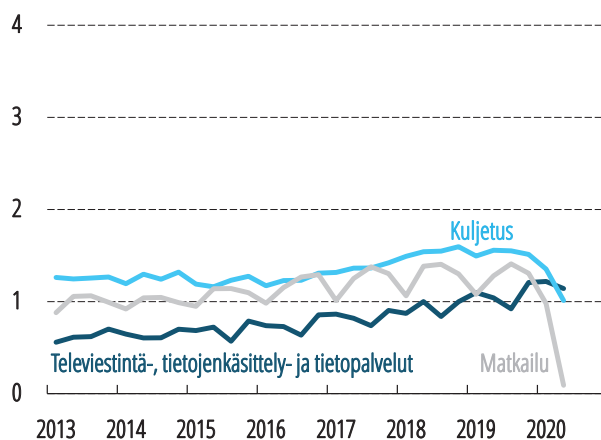
³⁾ Kansantalouden tilinpidossa. ⁴⁾ Indeksi 2010=100. Lähteet: Tilastokeskus, Tulli, Etlan tietokanta.

Eräiden palveluerien viennin arvo (mrd. euroa)

Lähde: Tilastokeskus.

Eräiden palveluerien tuonnin arvo (mrd. euroa)

Lähde: Tilastokeskus.

Viennin määrä toimialoittain (vuosimuutos, %)

	Arvo-osuus 2019 (%)	2020 Huhti	2020 Touko	2020 Kesä	2020 Heinä	Kum. ¹⁾
Paperiteollisuus (17)	14,9	4,4	-17,3	-14,1	-14,5	-12,5
Koneet ja laitteet (28)	13,3	-15,6	-24,3	5,0	9,3	-4,7
Metallien jalostus (24)	13,1	-24,5	-27,2	-14,6	-25,2	-15,6
Kemikaalit ja lääkkeet (20, 21)	8,8	-0,3	-18,2	14,5	-5,2	2,0
Öljytuotteiden valmistus (19)	8,1	-0,2	-1,2	-27,3	11,7	-2,6
Moottoriajoneuvot (29)	6,5	-68,5	-75,5	-35,2	-32,9	-38,6

¹⁾ Kumulatiivinen vuoden alusta verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon. Lähteet: Tulli, Etlan tietokanta.

Viennin ja tuonnin määrä (vuosimuutos, %)

	2019 I	2019 II	2019 III	2019 IV	2020 I	2020 II	2019 I-IV	Ennuste 2/2020	Ennuste 2/2021
Vienti yhteensä	6,3	5,4	9,2	9,7	-5,8	-12,5	7,7	-11,9	5,5
Tavarat	5,1	-1,6	4,2	8,5	-5,7	-5,3	4,0	-8,3	4,3
Palvelut	9,3	23,0	20,4	12,5	-5,9	-26,9	16,2	-18,9	8,6
Tuonti yhteensä	3,1	4,9	5,1	0,2	0,7	-13,9	3,3	-10,3	6,2
Tavarat	-2,0	3,1	2,9	-4,3	1,5	-10,5	-0,1	-7,6	5,1
Palvelut	14,3	8,7	9,9	9,1	-0,9	-20,7	10,4	-15,5	8,7

Lähde: Tilastokeskus.

Yksityisen kulutuksen varttipudotus historiallinen

- > Yksityisellä kulutuksella vaikeat kolme vuosineljännestä
- > Vain lyhytikäiset tavarat ovat pysyneet pinnalla
- > Säästämisasteen nousu historiallinen
- > Kulutuksen palautuminen loppukesällä kohti normaalia näkyi vähittäiskaupassa

Yksityinen kulutus aleni selvästi koronan vuoksi

Yksityisen kulutuksen määrä aleni huhti-kesäkuussa 10,9 prosenttia vuoden takaisesta ja kausitasoitettuna 6,9 prosenttia ensimmäisestä neljänneksestä. Tätäkin edelsi kaksi vuosineljännestä, jolloin yksityinen kulutus aleni molempina 1,5 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Yksityisen kulutuksen määrä oli viimeksi yhtä matala kahdeksan vuotta sitten.

Romahdus johtui ennen kaikkea julkisen sektorin sekä yksityisten kansalaisten itse itselleen asettamista kulutusrajoituksista covid-19-pandemian vuoksi. Erittäin palvelujen kysynnän määrä on laskenut: -9,8 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Selvää muutaman prosentin laskua oli jo vuodenvaihteen ympärillä.

Säästämisaste nousut rajusti

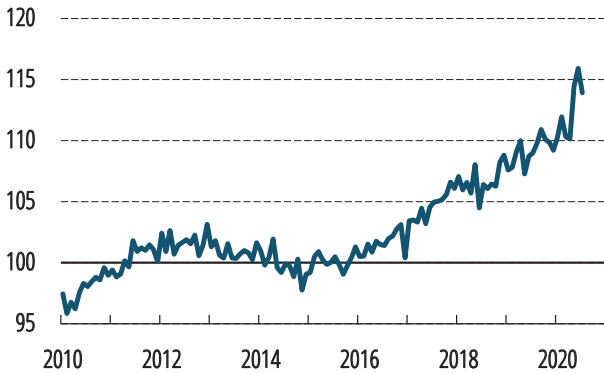
Nimelliset palkkatulot alenivat 3,6 prosenttia ensimmäisestä neljänneksestä ja käytettävissä olevat nimelliset nettotulot tasan kolme prosenttia. Deflaattori aleni 0,4 prosenttia, eli hintakehitys lisäsi ostovoimaa. Siten säästämisaste on noussut jyrkästi.

Kotitalouksien ja niitä palvelevien yhteisöjen nettosäästämisaste oli pitkään hyvin matala, jopa negatiivinen. Se oli vielä viime vuoden kolmannella neljänneksellä kausitasoitettuna -0,8 prosenttia käytettävissä olevista tuloista, mutta sen jälkeen 1,7 prosenttia viime vuoden lopulla ja 3,6 prosenttia tämän vuoden alussa. Toisella neljänneksellä nettosäästämisaste oli 9,4 prosenttia, mikä oli täysin poikkeuksellista. Lähellekään tätä tasoa ei päästy finanssikriisissä. Tämä kuvastaa koronapandemian aiheuttaman taloudellisen shokin erityisluonnetta.

Vähittäiskaupan veto hidastunut

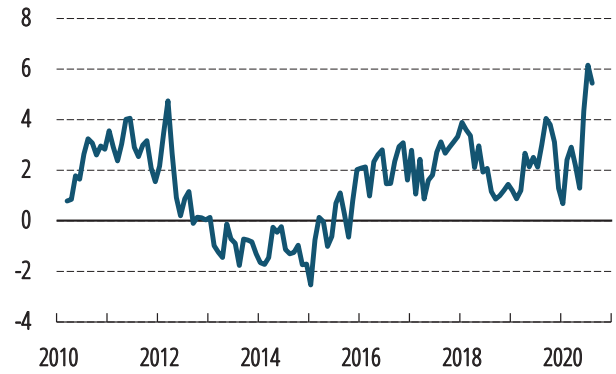
Ennakkotietojen mukaan vähittäiskaupan myynnin määrä nousi elokuussa työpäiväkorjattuna 4,2 prosenttia vuoden takaisesta, mutta vain 1,5 prosenttia ilman työpäiväkorjausta. On huomionarvoista, että pikaennakon lukuja on myöhemmissä tilastoissa korjattu suhteellisen paljon ylöspäin koronapandemian aikana maaliskesäkuussa. Näin voi nytkin käydä.

Vähittäiskaupan myynnin kausitasoitettu määrä (ind. 2015=100)

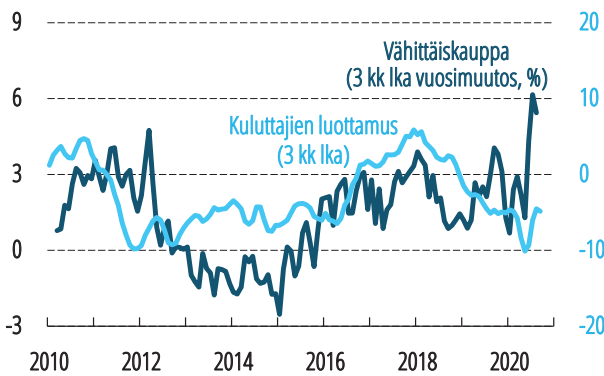
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Vähittäiskaupan myynnin määrä (3 kk lka vuosimuutos, %)

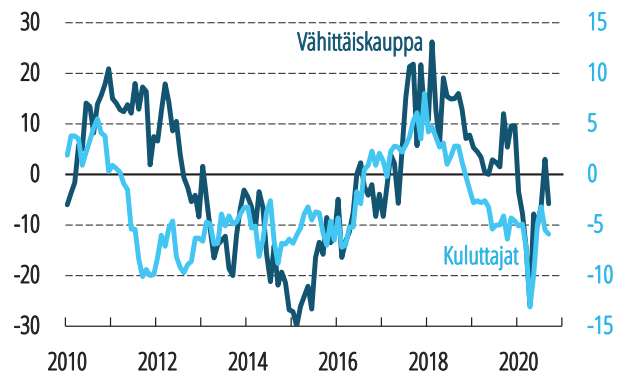
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Kuluttajien luottamusindikaattori ja vähittäiskaupan myynnin määrä

Lähteet: Tilastokeskus, DG ECFIN, Macrobond.

Luottamusindikaattorit (saldot)

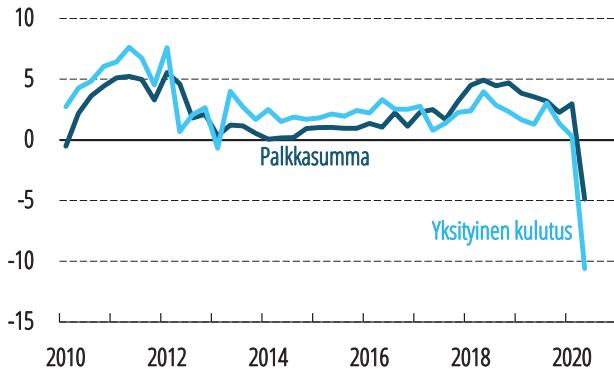
Lähteet: DG ECFIN, Macrobond.

Vähittäiskaupan myynnin määrä, vuosimuutos (3 kk lka, %)

	2020 Helmi	2020 Maalis	2020 Huhti	2020 Touko	2020 Kesä	2020 Heinä	2020 Elo
Vähittäiskauppa	2,4	2,9	2,2	1,3	4,3	6,2	5,4
Päivittäistavarakauppa	1,2	3,5	4,5	5,5	6,9	6,5	4,9
Tavaratalokauppa	-0,1	-2,5	-3,8	-4,0	4,7	7,3	
Erikoiskauppa yhteensä	3,6	3,7	1,0	-1,8	1,1	5,0	
Kodintekniikan vähittäiskauppa	14,9	10,9	14,4	13,8	16,7	14,5	
Rautakauppatavaroiden vähittäiskauppa	2,0	7,1	11,4	12,2	12,6	11,0	
Urheiluvälineiden vähittäiskauppa	-4,8	-5,7	-3,7	-2,3	9,6	14,8	
Moottoriajoneuvojen kauppa ja korjaus	5,1	1,0	-7,0	-15,2	-14,9	-6,2	

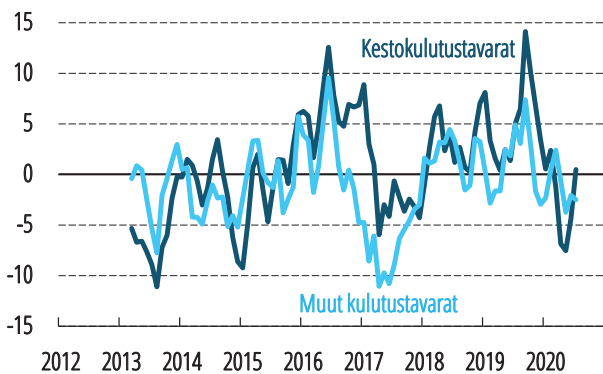
Alkuperäinen, työpäiväkorjaamaton tilasto. Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Nimellinen yksityinen kulutus ja palkkasumma (vuosimuutos, %)

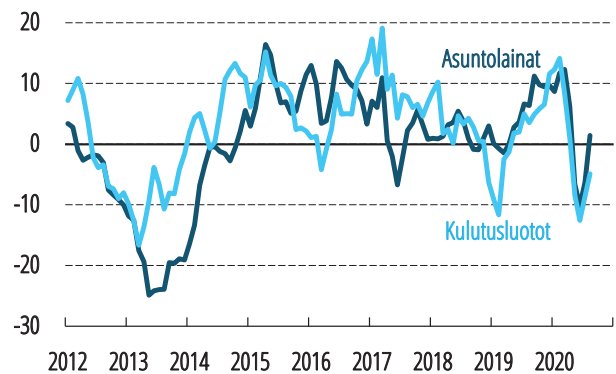
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Kulustavaroitten tuonin määrä (3 kk lka vuosimuutos, %)

Lähteet: Tilastokeskus, Tulli, Etlan tietokanta.

Uusien asunto- ja kulutusluottojen nostot talletuspankeista (3 kk lka vuosimuutos, %)

Lähde: Suomen Pankki.

Yksityisten kulutusmenojen määrä (vuosimuutos, %)

	2018 IV	2019 I	2019 II	2019 III	2019 IV	2020 I	2020 II	Ennuste 2/2020 2020	Ennuste 2/2020 2021
Yksityiset kulutusmenot	1,0	0,3	0,1	2,3	0,7	-0,6	-10,9	-5,4	4,0
Kestävät kulustavarat	-0,4	-2,2	-0,3	7,2	7,2	1,4	-6,4	-4,4	4,6
Puolikestävät tavarat	0,2	3,3	1,2	5,3	0,1	-7,5	-18,2	-10,5	5,5
Lyhytikäiset tavarat	-0,1	-2,4	0,1	0,0	-1,0	2,0	0,4	0,9	-0,2
Palvelut	2,5	1,5	0,8	3,1	1,2	-1,7	-15,4	-7,8	5,9

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Julkiset investoinnit paikkaavat yksityisten investointien kuoppaa

> Uudisrakentaminen laskussa alkuvuonna

> Kone- ja laiteinvestoinnit vähenevät voimakkaasti

> Julkiset investoinnit edelleen kasvussa, yksityiset laskussa

Kansantalouden investoinnit vähenivät kuluvan vuoden toisella neljänneksellä 0,7 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 1,4 prosenttia vuodentakaisesta. Julkiset investoinnit jatkoivat kasvuaan, ja yksityiset laskivat edelleen vuodentakaisesta. Odotusten mukaisesti eniten laskivat kone- ja laiteinvestoinnit, 14 prosenttia viime vuoden toisesta neljänneksestä. Rakennusinvestoinneista kasvoivat sekä asuinrakentaminen, muu talonrakentaminen että maa- ja vesirakentaminen.

Käynnissä oleva uudisrakentamisen tuotanto väheni kuluvan vuoden ensimmäisellä puoliskolla vaajat 1,5 prosenttia vuodentakaisesta.

Asuinrakentamisen uudistuotanto supistui noin 5 prosenttia, kun taas muuta talonrakentamista (yritykset ja yhteisöt) valmistui 1,5 prosenttia vuodentakaisesta enemmän.

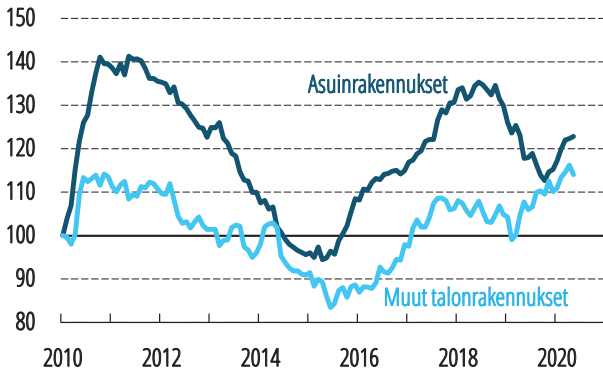
Talonrakentamisen aloitustietojen mukaan asuinrakennuksia aloitettiin tammi-heinäkuussa melkein 11 prosenttia viime vuotta enemmän. Myös muun talonrakentamisen aloitukset kasvoivat 1,4 prosenttia.

Kotitalouksien asuntolainojen kysyntä oli alkuvuonna vilkasta, mutta uusia asuntolainoja on kevään jälkeen nostettu selvästi viime vuotta vähemmän. Tammi-heinäkuussa uusia asuntolainoja nostettiin likipitään saman verran kuin viime vuoden vastaavalla ajanjaksolla.

Etlan syyskuun ennusteen mukaan rakennustuotannon ja -investointien määrä (uudistalotuotanto, maa- ja vesi- sekä korjausrakentaminen) vähenee tänä vuonna 0,2 prosenttia. Hallituksen infrainvestoinnit näkyvät maa- ja vesirakentamisen reippaana kasvuna.

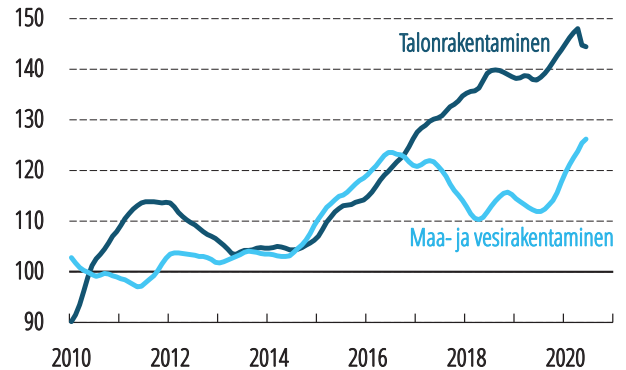
Muiden kuin rakennusinvestointien arvioidaan supistuvan 7,8 prosenttia erityisesti kone- ja laiteinvestointien vähenemisen vuoksi.

Uudisrakennuksen aloitukset (m³) (12 kk lka, ind. 2010/1=100)

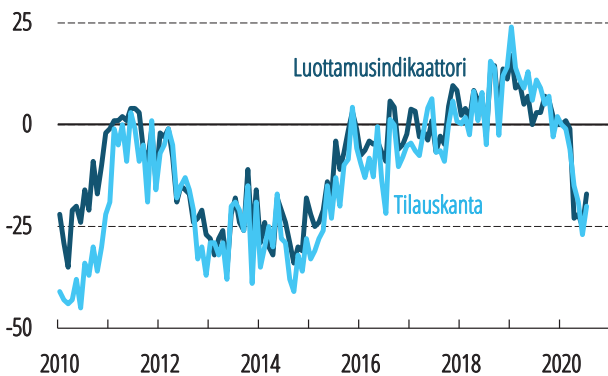
Lähde: Tilastokeskus.

Rakennusyritysten myynnin määrä, trendi (ind. 2010=100)

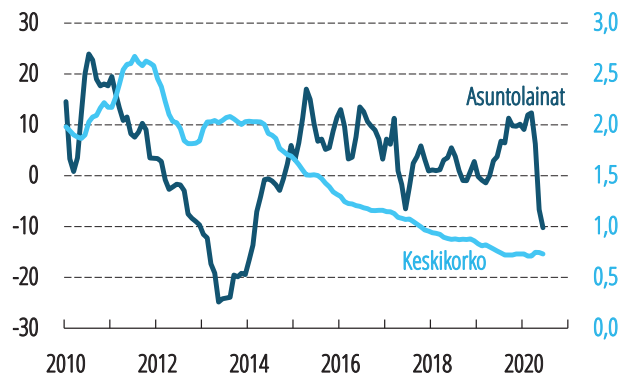
Lähde: Tilastokeskus.

Rakentamisen luottamusindikaattori (saldo)

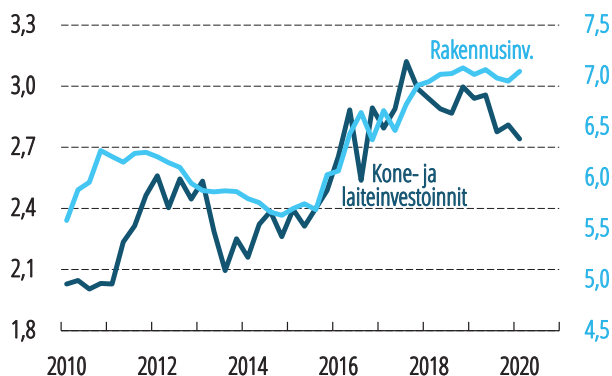
Lähde: Eurostat.

Kotitalouksien nostamat asuntolainat, 3 kk, summa (vuosimuutos, %)

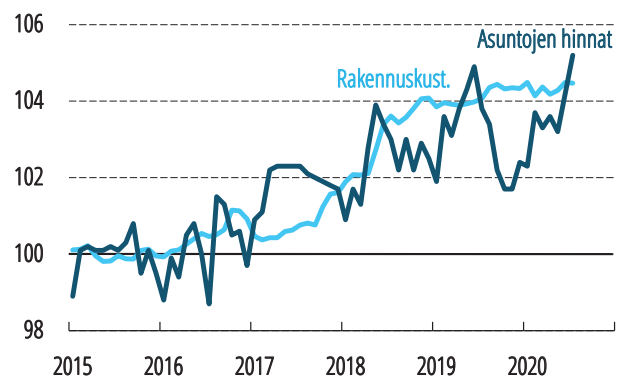
Lähde: Suomen Pankki.

Rakennus- sekä kone- ja laiteinvestointien määrä, kausitasoitus

Mrd. euroa vuoden 2010 kiintein hinnoin. Lähde: Tilastokeskus.

Rakennuskustannukset ja asuntojen hinnat (ind. 2015=100)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Ennakoivia indikaattoreita (vuosimuutos, %, ellei toisin ilmoitettu)

	2020 Touko	2020 Kesä	2020 Heinä	2020 Elo	2020 Syys	3 kk ¹⁾	2019	Ennuste 2/2020 2020 2021	
Investointitavaroiden tuonti (määrä)	-24,6	1,3	-8,9			-13,2	1,2	-5,4	2,8
Investointitavaroiden tuotanto (määrä)	1,3	-3,3	-8,1			-0,6	9,6		
Rakennusaineteoll. tuotanto (määrä)	-1,7	-2,0	2,2			-0,2	-2,4	-6	-1,5
Rakennusten aloitukset (m³)	-14,5	-2,1	3,5			-0,6	-0,6		
Asuinrakennukset	-17,1	5,6	52,2			0,6	-11,3		
Muut rakennukset	-13,5	-5,2	-13,3			-1,1	5,0		
Uudisrakentamisen määrä yhteensä	-1,1	-0,8	-1,4			-0,3	-0,1	-1,1	-0,5
Asuntorakentaminen	-4,8	-0,8	-0,2			-1,0	-6,7	-0,9	-0,2
Muu talonrakentaminen	1,9	-0,9	-2,0			0,3	5,7	-1,5	-0,9
Rakentamisen luottamusind., saldo²⁾	-22	-25	-13	-17	-17				

¹⁾ Vuosimamasta laskettu kolmen viimeisimmän havainnon keskiarvo kolmeen edelliseen verrattuna, %-muutos. ²⁾ Eurostat.

Lähteet: Tilastokeskus, Eurostat, Tulli.

Investointien määrä (vuosimuutos, %)

	2019 II	2019 III	2019 IV	2020 I	2020 II	2020 Q _t /Q _{t-1} ¹⁾	2019 I-IV	Ennuste 2/2020 2020 2021	
Investoinnit yhteensä	1,0	-2,6	-3,5	-1,2	-1,4	-0,7	-1,0	-3,4	0,7
Yksityiset investoinnit	-0,3	-2,1	-4,5	-2,3	-3,2	-1,2	-1,5	-5,2	0,8
Julkiset investoinnit	7,5	-4,9	0,5	4,0	7,6	1,9	1,3	5,0	0,4
Koneet ja laitteet	3,2	-3,8	-6,0	-6,3	-13,8	-6,0	-1,8	-13,0	3,2
Rakennusinvestoinnit	1,3	-1,6	-1,9	1,0	2,9	1,5	-0,2	-0,2	-0,9
Asuinrakentaminen	-0,4	-4,9	-3,4	-1,6	2,1	1,1	-2,1	-1,0	-0,2
Muu talonrakentaminen	5,3	5,3	1,4	2,6	3,4	2,6	4,1	-1,8	-1,0
Maa- ja vesirakentaminen	-2,1	-6,1	-4,8	6,5	4,9	0,4	-4,0	7,0	-2,5
Muut investoinnit	-3,1	-5,2	-4,7	-2,2	-1,0	-2,1	-2,6	-1,0	3,0

¹⁾ Kausitasoitettu %-muutos ed. neljänneksestä. Lähde: Tilastokeskus.

Kokonaistuotanto supistui tammi-heinäkuussa 3,2 % tuotannon suhdannekuvaajan mukaan

> Teollisuuden tuotanto-odotukset ovat pudonneet

> Rakennusteollisuuden luottamus pysyi ennallaan syyskuussa

> Palvelujen kysynnän odotetaan vähenevän

Kokonaistuotanto supistui toisella neljänneksellä korjattujen ennakkotietojen mukaan 6,6 prosenttia vuoden takaisesta

Kansantalouden tilinpidon syyskuun lopulla julkaistujen korjattujen ennakkotietojen mukaan Suomen bruttokansantuote supistui kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä 2 prosenttia vuoden takaisesta eikä 1,1 prosenttia kuten aiemmin ilmoitettiin. Kausitasoitettuna bkt laski 1,4 prosenttia edellisestä neljänneksestä, aikaisempi luku oli -1,9.

Toisella neljänneksellä kokonaistuotanto supistui korjattujen ennakkotietojen mukaan 6,6 prosenttia vuoden takaisesta (oli -6,4). Kausitasoitettuna bruttokansantuote laski 4,4 prosenttia edellisestä neljänneksestä (oli -4,5). Teollisuuden arvonlisäyksen volyymi väheni toisella neljänneksellä 5,8 prosenttia viimevuotisesta, ja palvelualojen arvonlisäys supistui 6 prosenttia. Rakentamisen sekä alkutuotannon arvonlisäyksen volyymi kasvoi 2,1 prosenttia edellisvuodesta.

Heinäkuussa kokonaistuotanto supistui 2,8 prosenttia vuoden takaisesta

Tilastokeskuksen julkaiseman tuotannon suhdannekuvaajan alkuperäisen ja myös työpäiväkorjatun sarjan mukaan kokonaistuotanto supistui heinäkuussa 2,8 prosenttia vuoden takaisesta. Kausitasoitettuna tuotanto nousi heinäkuussa 0,9 prosenttia kesäkuusta. Teollisuuden ja rakentamisen yhteenlaskettu tuotanto putosi heinäkuussa työpäiväkorjattuna 4,7 prosenttia edellisvuodesta. Palvelualojen tuotanto väheni 2,5 prosenttia, mutta alkutuotanto lisääntyi 9,5 prosenttia.

Tuotannon suhdannekuvaajan alkuperäisen ja työpäiväkorjatun sarjan mukaan kokonaistuotanto supistui kuluvan vuoden tammi-heinäkuussa 3,2 prosenttia vuodentakaisesta. Teollisuuden ja rakentamisen yhteenlaskettu tuotanto väheni alkuperäisen sarjan mukaan 3,3 prosenttia. Myös palvelualojen tuotanto oli 3,3 prosentin laskussa. Alkutuotanto väheni 0,6 prosenttia vuodentakaisesta.

Suomen bruttokansantuote kasvoi vuonna 2019 tämänhetkisten tietojen mukaan 1,1 prosenttia. Etlä arvioi syyskuussa julkaistussa ennusteessaan, että bkt supistuu tänä vuonna noin 4,5 prosenttia koronapandemian seurauksena.

Teollisuuden luottamus heikkeni Suomessa elo-syyskuussa

Euroopan komission julkaisema teollisuuden luottamusindikaattori nousi EU:ssa ja euroalueella 3 pistettä elokuussa ja 2 pistettä syyskuussa. Tuotanto-odotukset pysyivät elo-syyskuussa molemmilla alueilla lähes ennallaan heinäkuun lukemissa. Tilauskannat kohenivat sekä elo- että syyskuussa. Valmistuotevarastot pienenevät selvästi. Suomessa teollisuuden luottamus heikkeni selvästi

elokuussa ja vielä vähän syyskuussa. Tuotanto-odotukset putosivat elokuussa peräti 12 pistettä ja vielä yhden pisteen syyskuussa. Tilauskannat nousivat elokuussa, mutta supistuivat selvästi syyskuussa. Myyntihintaodotukset putosivat merkittävästi elokuussa.

EU:ssa ja euroalueella rakentamisen luottamus nousi jonkin verran syyskuussa. Suomessa rakennusteollisuuden luottamus heikkeni elokuussa, mutta pysyi ennallaan syyskuussa. Palvelualojen luottamusindikaattori nousi EU:ssa

ja euroalueella tuntuvasti sekä elo- että syyskuussa, mutta kysynnän odotetaan heikkenevän molemmilla alueilla seuraavan kolmen kuukauden aikana. Suomessa palvelusektorin luottamus nousi 4 pistettä elokuussa, mutta heikkeni yhden pisteen syyskuussa. Liiketoiminnan tilanteen koettiin parantuneen huomattavasti elokuussa, mutta syyskuussa tilanne pysyi ennallaan. Syyskuussa kysynnän odotettiin selvästi vähenevän seuraavan kolmen kuukauden aikana.

Kokonaistuotanto toimialoittain (vuosimuutos, %)

	2019 I	2019 II	2019 III	2019 IV	2020 I	2020 II	2019	Ennuste 2/2020	2021
Bkt markkinahintaan	0,4	1,3	2,0	0,8	-2,0	-6,6	1,1	-4,5	3,2
Alkutuotanto	1,5	-2,8	5,3	0,8	-6,2	2,1	1,2	-0,8	1,6
Teollisuus (B, C, D, E)	0,1	4,8	6,6	3,2	-2,2	-5,8	3,7	-6,5	3,2
Rakentaminen	-1,4	-4,3	-4,8	-4,7	-3,2	2,1	-3,9	-0,2	-0,8
Palvelut	1,5	1,5	1,4	0,6	-0,8	-6,0	1,2	-2,8	3,3
Bkt muutos edellisestä neljänneksestä	0,3	0,9	-0,2	-0,6	-1,4	-4,4			

Lähde: Tilastokeskus.

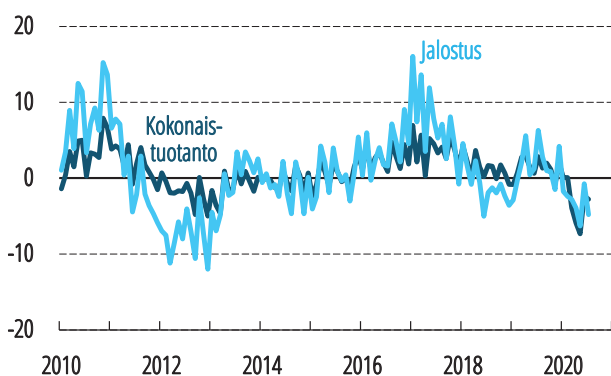
Indikaattoreita (vuosimuutos, % tai saldo)

	2020 Touko	2020 Kesä	2020 Heinä	2020 Elo	2020 Syys	Kum. ¹⁾
Kokonaistuotanto	-7,3	-2,3	-2,8			-3,2
Alkutuotanto	2,3	6,7	9,1			-0,6
Jalostus	-6,3	-0,7	-4,8			-3,3
Palvelut	-8,1	-3,3	-2,4			-3,3
Teollisuuden luottamusindeksi, saldo	-24	-24	-17	-21	-22	
Rakentamisen luottamusindeksi, saldo	-22	-25	-13	-17	-17	
Palvelujen luottamusindeksi, saldo	-41	-37	-19	-15	-16	

¹⁾ Kumulatiivinen tuotanto vuoden alusta verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon.

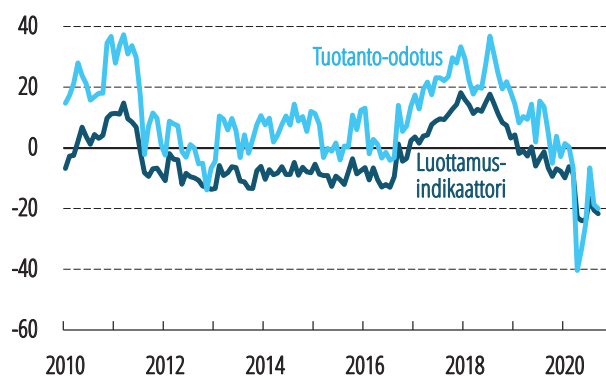
Lähteet: Tilastokeskus, Euroopan komissio (Business and Consumer Survey Results).

Tuotanto (vuosimuutos, %)

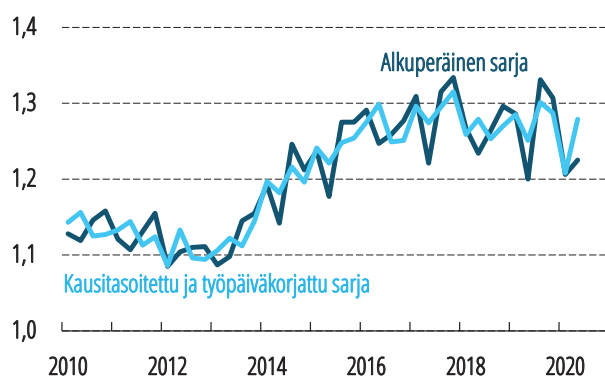
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Teollisuuden odotukset (saldoluku)

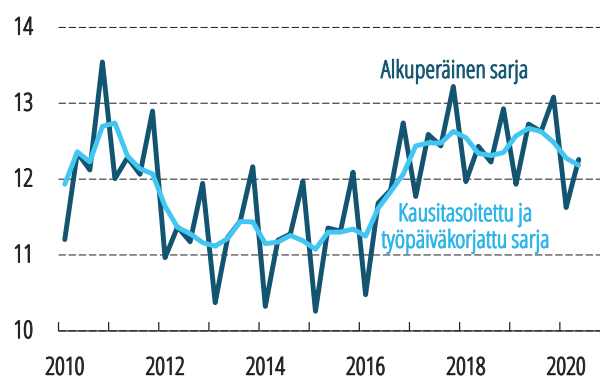
Lähde: Euroopan komissio.

Alkutuotanto (mrd. 2010 euroa)

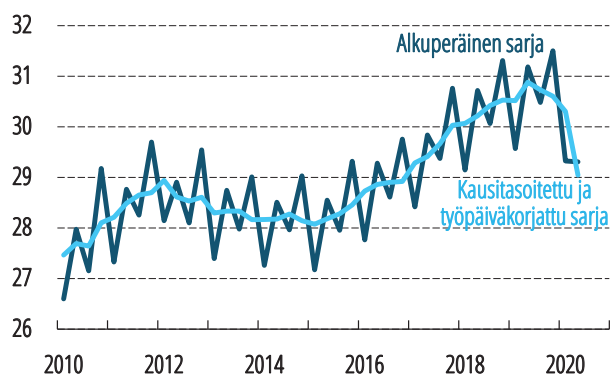
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Teollisuuden ja rakentamisen tuotanto (mrd. 2010 euroa)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Palvelujen tuotanto (mrd. 2010 euroa)

Heinäkuussa kausitasoitettu teollisuustuotanto nousi vajaan prosentin kesäkuun lukemista

> Elintarvikkeiden tuotanto elpyi ja nousi maaliskuun lukemiin

> Metallituotteiden valmistus piristyi selvästi

> Sähkö- ja elektroniikka-teollisuuden tuotanto supistui tuntuvasti

Vain kulkuneuvoteollisuuden ja rakennusaineteollisuuden tuotanto kasvoi heinäkuussa vuodentakaiseen verrattuna

Koko teollisuuden tuotanto supistui heinäkuussa 6,1 prosenttia viimevuotisesta teollisuustuotannon volyyymi-indeksin alkuperäisen sarjan mukaan. Työpäiväkorjattuna tuotanto pieneni niinkään 6,1 prosenttia. Kausitasoitettuna koko teollisuuden tuotanto väheni heinäkuussa 5,8 prosenttia vuoden takaisesta, mutta kasvoi 0,9 prosenttia kesäkuusta.

Kulkuneuvoteollisuuden tuotanto kohosi heinäkuussa kausitasoitettuna 24 prosenttia viimevuotisesta. Alan tuotantomäärä vaihtelee kuukaudesta toiseen huomattavasti enemmän kuin muilla toimialoilla. Koneiden ja laitteiden tuotanto jäi 6 prosenttia edellisvuotista pienemmäksi ja väheni 1,5 prosenttia kesäkuusta. Puutavateollisuuden tuotanto pysyi kesäkuun lukemissa, mutta paperiteollisuuden tuotantomäärä laski prosentin edellisestä kuukaudesta. Kemianteollisuuden tuotanto jäi kesäkuun lukemiin. Rakennusaineteollisuuden tuotanto kasvoi kausitasoitettuna 1,5 prosenttia vuoden takaisesta.

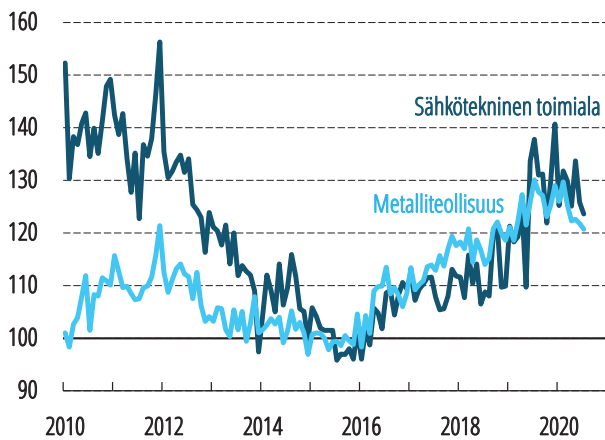
Tammi-heinäkuussa koko teollisuuden tuotanto jäi 2,9 prosenttia edellisvuotista pienemmäksi teollisuustuotannon volyyymi-indeksin alkuperäisen sarjan mukaan. Tehdasteollisuuden tuotanto poislukien sähkö- ja elektroniikkateollisuus supistui samalla ajanjaksolla 4 prosenttia vuoden takaisesta. Koronapandemian aiheuttama tuotannon supistuminen jää huomattavasti pienemmäksi kuin finanssikriisin aiheuttama pudotus. Etlä arvioi syyskuun ennusteessaan, että teollisuustuotanto supistuu tänä vuonna 4,8 prosenttia. Finanssikriisin seurauksena koko teollisuustuotanto supistui 18 prosenttia vuonna 2009.

Paperi- ja metalliteollisuuden uusien tilausten arvo supistui heinäkuussa vajaan kolmanneksen vuoden takaisesta

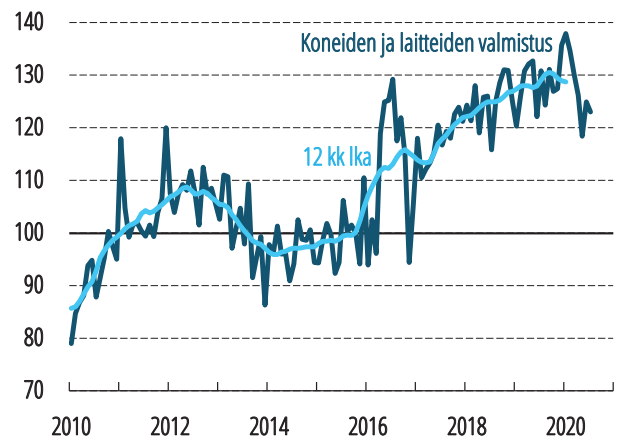
Uusien tilausten arvo sukelsi toukokuussa alkuperäisen sarjan mukaan alimpaan arvoonsa vuoden 2009 jälkeen, mutta kausitasoitettuna sarjan mukaan tilausten arvo oli matalimmillaan heinäkuussa. Työpäiväkorjatun sarjan mukaan alin arvo oli niinkään heinäkuussa. Kausitasoitettuna uudet tilaukset vähenivät heinäkuussa arvoltaan 1,8 prosenttia kesäkuusta.

Alkuperäisen tilastosarjan mukaan tehdasteollisuuden uusien tilausten arvo jäi heinäkuussa 28,5 prosenttia edellisvuotista pienemmäksi. Tilaukset ovat nyt vähentyneet seitsemän kuukautta peräkkäin. Paperi- ja kartonkituotteiden tilausten arvo romahti 31,7 prosenttia, ja metalliteollisuuden tilaukset putosivat 31,4 prosenttia vuoden takaisesta. Kemianteollisuuden yritysten uudet tilaukset vähenivät arvoltaan 7,7 prosenttia viimevuotisesta.

Tammi-heinäkuussa uusien tilausten arvo väheni kaiken kaikkiaan 14,3 prosenttia vuoden takaisesta. Paperiteollisuuden uusien tilausten arvo jäi 20,5 prosenttia edellisvuotista pienemmäksi. Metalliteollisuuden tilaukset supistuivat 14,2 prosenttia ja kemianteollisuudessa tilaukset olivat 3,4 prosentin laskussa.

Teollisuustuotanto, kausitasoitus
(ind. 2015=100)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

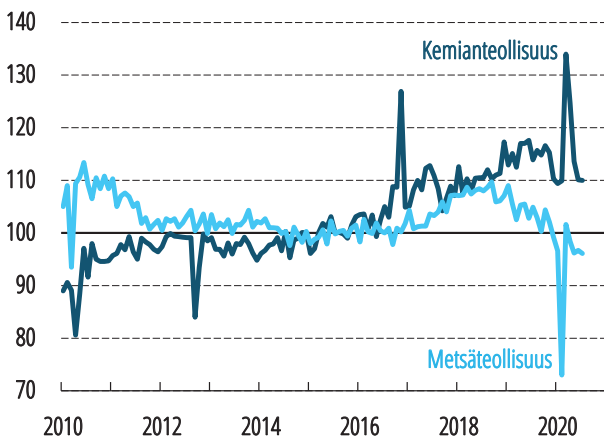
Teollisuustuotanto, kausitasoitus
(ind. 2015=100)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

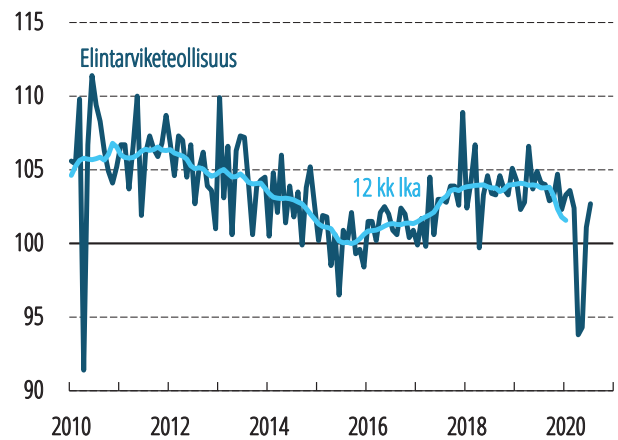
Teollisuustuotannon volyymi-indeksi (ind. 2015=100, vuosimuutos, %)

	2020 Huhti	2020 Touko	2020 Kesä	2020 Heinä	3 kk ¹⁾	Kum. ²⁾	2019 ^{E 3)}	Ennuste 2/2020 2020	Ennuste 2/2020 2021
Metalliteollisuus	-6,0	-0,9	-4,4	-7,7	-3,2	-0,9	7,5	-6,1	6,1
Metallien jalostus	-10,1	-10,8	-9,2	-10,5	-10,4	-3,5	-4,2	-6,0	3,0
Kone- ja metallituoteteollisuus	-8,7	-9,3	-2,1	-3,3	-3,4	-2,2	3,8	-4,1	4,7
Sähkö- ja elektroniikkateollisuus	0,6	21,9	-5,9	-10,3	-1,0	3,4	23,6	-9,9	10,6
Metsäteollisuus	-6,6	-8,8	-5,9	-8,4	5,9	-10,5	-1,2	-7,7	3,4
Puutavateollisuus	-9,3	-7,0	-2,4	-5,1	7,5	-8,7	-0,8	-7,0	-1,1
Paperiteollisuus	-6,2	-8,4	-6,8	-9,0	7,2	-11,2	-1,3	-8,0	5,5
Kemianteollisuus	6,6	-2,9	-6,4	-3,4	-9,5	0,4	7,0	-3,2	-0,5
Elintarviketeollisuus	-12,0	-9,1	-3,6	-1,3	-0,6	-3,3	0,6	-1,6	0,8
Tevanake-teollisuus	-11,8	-8,6	-12,3	-4,8	0,2	-8,8	2,4	-7,9	3,8
Muu tehdasteollisuus	-5,8	-10,7	-8,1	-4,9	-3,9	-4,8	-1,1	-4,3	-0,5
Tehdasteollisuus yhteensä	-4,5	-4,3	-5,9	-5,4	-2,7	-3,0	4,7	-5,3	3,4
Tehdasteoll. pl. sähkö- ja elektr.teoll.	-5,8	-9,3	-6,4	-4,2	-3,8	-4,0	2,1	-4,5	2,3
Kaivostoiminta ja louhinta	-4,2	29,6	5,9	-20,6	-24,6	-1,2	-11,2	-0,4	1,4
Sähkö, kaasu ja lämpöhuolto	0,4	-2,1	-3,0	-4,0	-0,6	-2,9	-1,0	-0,5	1,3
Koko teollisuus	-4,3	-4,0	-6,4	-5,8	-3,3	-2,9	3,8	-4,8	3,2

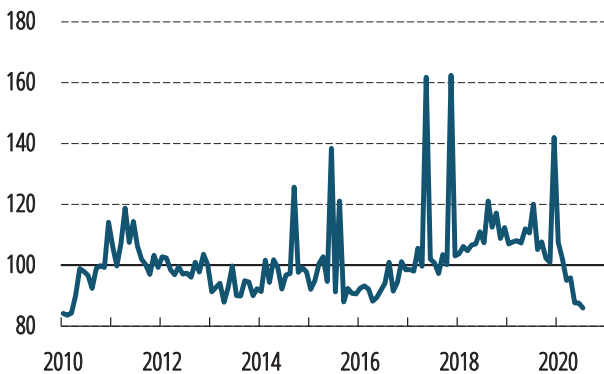
¹⁾ Kausitas. tuotannon kolme viimeistä kuukautta kolmeen edelliseen verrattuna. ²⁾ Kumulatiivinen tuotanto vuoden alusta verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon. ³⁾ Tuotos kansantalouden tilinpidon mukaan. Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Teollisuustuotanto, kausitasoitus
(ind. 2015=100)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Teollisuustuotanto, kausitasoitus
(ind. 2015=100)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Teollisuuden uudet tilaukset, kausitasoitus
(ind. 2015=100)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Arvonlisäyksen määrä toimialoittain (vuosimuutos, %)

	2019 I	2019 II	2019 III	2019 IV	2020 I	2020 II	2019 I-IV	Ennuste 2/2020 2020	Ennuste 2/2021 2021
Koko teollisuus	0,1	4,8	6,6	3,2	-2,2	-5,8	3,7	-6,5	3,2
Tehdasteollisuus	1,1	5,5	8,2	4,9	-2,3	-6,2	4,9	-7,7	3,6
Metsäteollisuus	2,0	5,5	9,1	2,3	-18,1	-6,7	4,7	-12,2	4,0
Kemianteollisuus	4,4	20,2	19,3	24,1	1,0	-7,4	16,8	-4,7	2,2
Metalliteoll. pl. sähkö- ja elektr.teoll.	1,2	3,7	5,2	-0,1	1,5	-6,9	2,4	-5,3	3,4
Sähkö- ja elektroniikkateollisuus	-4,0	0,1	8,8	10,2	-2,9	0,9	3,5	-17,0	8,1
Koko teollisuuden muutos ed. nelj.	2,7	2,1	-0,2	-1,6	-2,3	-1,7			

Lähde: Tilastokeskus.

Työttömyysaste nousee tasaisesti

> Työttömyysasteen trendi 7,5 % elokuussa

> Valtiolla työllisyys nousuun heinä-elokuussa

> Rakennusalan työllisyys laskussa

Työllisten määrä väheni edelleen elokuussa. Työllisiä oli 2,5 prosenttia vähemmän kuin viime vuoden elokuussa.

Toimialoitain tarkasteltuna työllisyys väheni eniten rakentamisessa, jossa työllisiä oli 5,9 prosenttia viime vuotta vähemmän. Alkutuotannossa työllisyys supistui 2,5 prosenttia, ja palvelusektori työllisti 2,8 prosenttia viime vuoden elokuuta vähemmän. Kasvua sen sijaan oli teollisuudessa, jossa työllisyys kasvoi 0,9 prosenttia. Julkisella sektorilla työllisiä oli yhteensä 0,9 prosenttia vähemmän kuin viime elokuussa. Kuntasektorin työllisyys väheni 2,2 prosenttia, mutta valtiolla työllisyys kasvoi peräti 3,4 prosenttia.

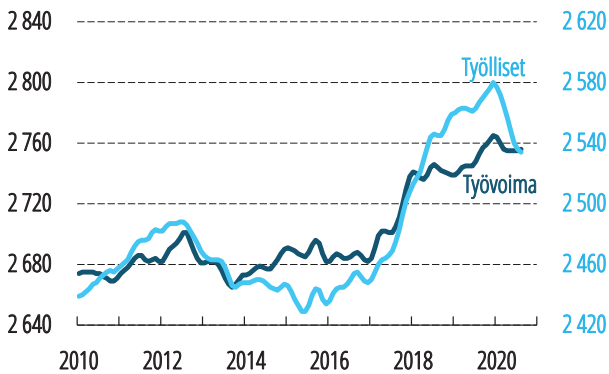
Kausitasoitettu työttömyysaste oli elokuussa 7,5 prosenttia. Työttömyysasteen trendi on noussut tasaisesti 2019 loppuvuodesta asti. Kausitasoitettu työllisyysaste oli 71,6 prosenttia. Työtunnit vähenivät 3,9 prosenttia vuodentakaisesta eli työllisyyttä enemmän. Eniten työpanos supistui alkutuotannossa ja liikenteessä.

Lähikuukausina julkisyhteisöjen työllisyysosuuden kasvun odotetaan jatkuvan. Tähän vaikuttavat etenkin kuntasektorin työllisyyden matala vertailutaso sekä hallituksen päättämä kuntasektorin rahoituksen lisääminen, joka pitää yllä paikallishallinnon työn kysyntää loppuvuonna.

Teollisuuden työllisyystilanteen odotetaan heikkenevän loppuvuodesta. Muiden toimialojen työllisyyden odotetaan hieman piristyvän loppuvuotta kohti.

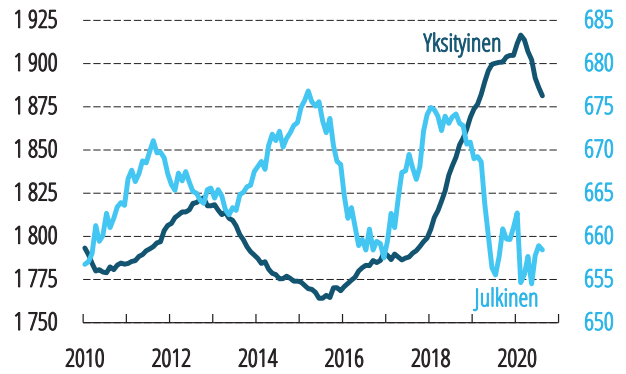
Etlän syyskuun ennusteessa kansantalouden työllisyyden odotetaan tänä vuonna laskevan 2,3 prosenttia ja kasvavan ensi vuonna 0,6 prosenttia. Kuluva vuonna työllisyys kasvaa vain julkisella sektorilla ja niukasti rakentamisessa.

Työn kysyntä ja tarjonta, trendi
(1 000 henkilöä)

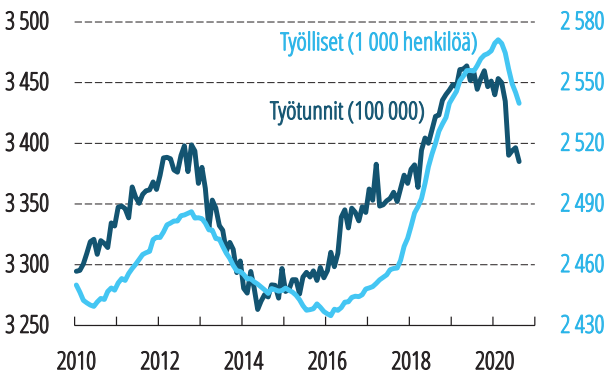
Lähde: Tilastokeskus.

Yksityisen ja julkisen sektorin työlliset,
12 kk lka summa (1 000 henkilöä)

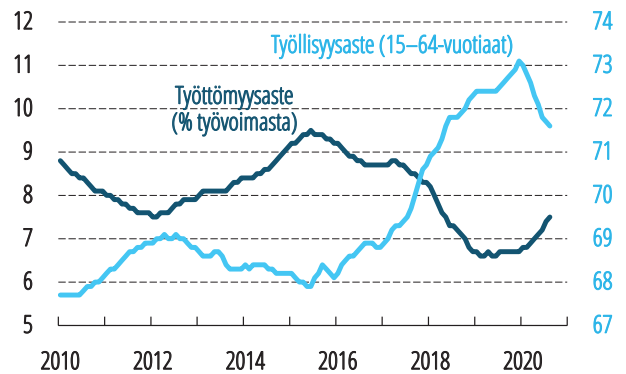
Lähde: Tilastokeskus.

Työlliset ja tehdyt työtunnit, 12 kk lka summa

Lähde: Tilastokeskus.

Työllisyys- ja työttömyysaste (%)

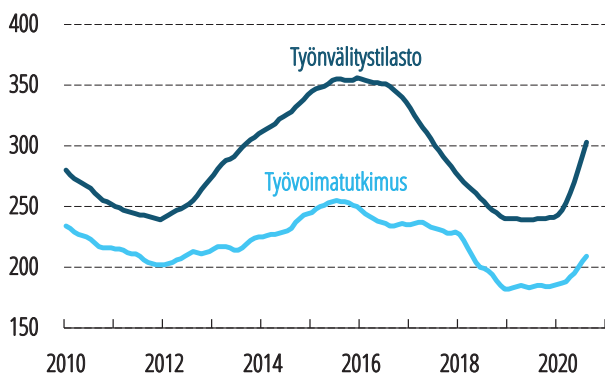
Lähde: Tilastokeskus.

Työllisyyden vuosimuutos sekä työttömyys- ja työllisyysasteet (%)

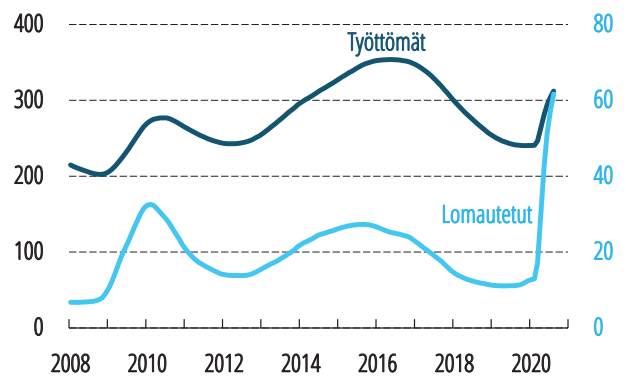
	2020 Huhti	2020 Touko	2020 Kesä	2020 Heinä	2020 Elo	3 kk ¹⁾	2019	Ennuste 2/2020 2020	Ennuste 2/2020 2021
Alkutuotanto	-6,4	0,0	-18,9	-2,0	-2,5	-2,0	4,1	-1,8	-3,2
Teollisuus	4,3	0,8	-6,4	1,3	0,9	-0,3	-2,3	-3,2	-0,9
Rakennustoiminta	-5,9	-8,0	0,0	-0,5	-5,9	-0,8	-2,7	0,5	-1,7
Palvelut	-2,9	-4,5	-2,1	-2,6	-2,8	-0,7	1,9	-2,4	1,3
Julkinen sektori	4,1	-5,8	6,2	2,2	-0,9	0,4	-0,5	2,9	0,9
Työlliset yhteensä	-2,2	-3,7	-3,3	-1,9	-2,5	-0,8	1,0	-2,3	0,6
Työvoiman tarjonta	-2,1	-1,7	-1,4	-0,1	-0,9	0,0	0,3	-0,7	0,3
Työttömyysaste, kausitasoitettu sarja	7,0	7,1	7,2	7,4	7,5		6,7	8,1	7,9
Työllisyysaste, kausitasoitettu sarja	72,3	72,1	71,8	71,7	71,6		72,6	71,2	71,7

¹⁾ Vuosisummasta laskettu kolmen viimeisimmän havainnon keskiarvo kolmeen edelliseen verrattuna, %-muutos. Kausivaihtelusta tasoitettu työllisyyslukuja.
Lähde: Tilastokeskus.

Työttömyys, trendi
(1 000 henkilöä)

Lähteet: Työministeriö ja Tilastokeskus.

Työttömät ja lomautetut,
12 kk lka summa

Lähde: Työministeriö.

Uudet avoimet työpaikat, trendi (1 000 kpl)

Lähde: Työministeriö.

Työpanos (vuosimuutos, %)

	2020 Huhti	2020 Touko	2020 Kesä	2020 Heinä	2020 Elo
Alkutuotanto	-8,1	4,4	-18,0	3,0	-10,1
Teollisuus	2,6	-14,2	-1,7	2,2	-0,4
Rakennustoiminta	-8,1	-12,5	13,4	5,4	-3,8
Kauppa	-28,7	-27,4	-12,2	-4,6	-8,3
Liikenne	-10,8	-11,4	1,0	-8,8	-14,0
Rahoitus, liike-elämää palveleva toiminta	11,0	-7,2	13,7	7,1	-0,3
Julk. ja muut yhteiskunnalliset palvelut	-2,2	-15,5	4,5	3,0	0,0
Yhteensä	-5,3	-13,9	1,4	1,1	-3,9

Lähde: Tilastokeskus.

Inflaatio hidastui 0,2 prosenttiin

> Inflaatio hidastui uudelleen elokuussa

> Elintarvikkeiden hintakehitys painoi kokonaisindeksiä

> Myös pohjainflaatio hidastui

> Ansiotasoindeksi tasaisessa nousussa yksityisellä sektorilla

Vihannekset ja hedelmät hidastivat inflaatiota

Kuluttajahintainflaatio nousi heinäkuussa 0,6 prosenttiin mutta putosi elokuussa taas 0,2 prosenttiin. Hintainflaatio hidastui erityisesti elintarvikkeissa (vihannekset, hedelmät ja marjat sekä kala), vaatetuksessa ja jalkineissa sekä kulttuurissa ja vapaa-ajassa.

Elintarvikkeiden ja alkoholittomien juomien kontribuutio kokonaisinflaatioon aleni 0,38 prosenttiyksiköstä 0,11 prosenttiyksikköön. Liikenteen puolestaan nousi eniten, mutta hintataso oli edelleen viimevuotista alempi raakaöljyn maailmanmarkkinahintojen vuoksi.

Lentoliikenteen hinnat ovat olleet selvässä laskussa, mutta kuluttajan näkökulmasta tällä ei matkustusrajoitusten vuoksi ole suurtakaan merkitystä. Majoituspalvelujen hinnat olivat touko-elokuussa noin 14 prosenttia matalampia kuin vuosi sitten. Tästä kuluttajat ovat voineet hyötyä, ja heinä-elokuussa kotimaisten matkailijoiden hotellyöpymisten määrä olikin pandemiasta huolimatta vain kymmenen prosenttia viime vuotta matalampi.

Huomattavan nousun jälkeen sähkön hinta oli pitkästä aikaa alempi kuin vuosi sitten.

Vaikka elintarvikkeiden rooli inflaation hidastumisessa oli merkittävä, myös pohjainflaatio, eli pl. elintarvikkeet ja energia, hidastui elokuussa 0,8 prosentista 0,5 prosenttiin.

Raakaöljy halventunut

Syyskuussa raakaöljyn (Brent) euromääräinen maailmanmarkkinahinta oli 6,7 prosenttia matalampi kuin elokuussa. Hinnat olivat hieman kesäkuukausia matalampia. Tämä alentaa energian hintoja ja tukee siten kuluttajien ostovoimaa alkusyksystä.

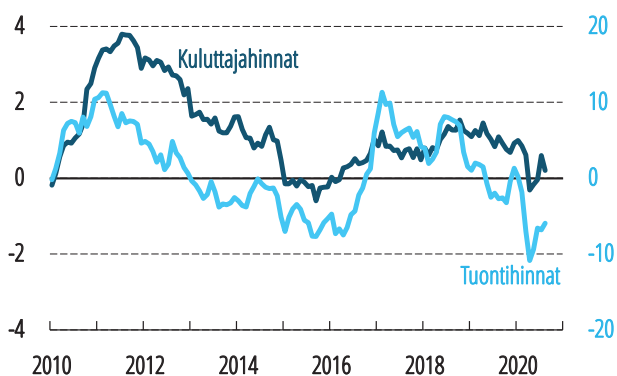
Ansiotaso nousi 1,5 prosenttia huhti-kesäkuussa

Nimellinen ansiotasoindeksi nousi vuoden toisella neljänneksellä 1,5 prosenttia edellisvuodesta. Nousuvauhti on hidastunut, mutta se johtuu julkisen sektorin lomarahojen normalisoitumisen tilastollisesta ajoittumisesta. Yksityisen sektorin osalta ansiotasoindeksin nousu on ollut suhteellisen tasaista, noin 1,7 prosenttia vuoden takaisesta.

Hinnat (vuosimuutos, %)

	2020 Maalis	2020 Huhti	2020 Touko	2020 Kesä	2020 Heinä	2020 Elo	Ennuste 2/2020 2020	Ennuste 2/2020 2021
Suomi, harmonisoitu	0,9	-0,3	-0,1	0,1	0,7	0,3	0,6	1,3
Euroalue, harmonisoitu	0,7	0,3	0,1	0,3	0,4	-0,2	0,5	1,5
Suomi, kansallinen KHI	0,6	-0,3	-0,2	0,0	0,6	0,2	5,0	1,3
Tuontihinnat (tavarat)	-7,0	-10,9	-9,4	-6,6	-6,8	-5,9	-7,2	1,4
Kotimarkkinoiden perushintaindeksi	-3,9	-6,0	-5,8	-3,6	-4,4	-3,3	-3,1	2,2
Rakennuskustannukset	0,4	0,3	0,3	0,5	0,4	-0,5	0,4	0,9

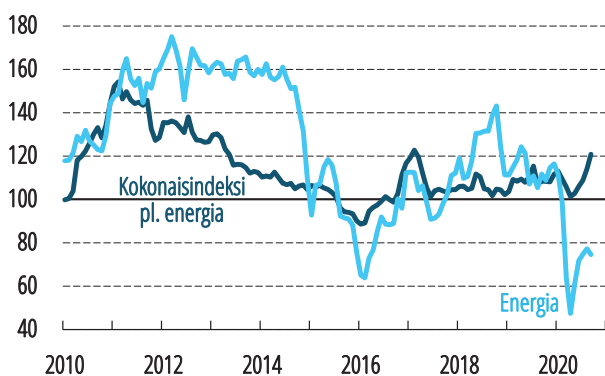
Lähteet: Tilastokeskus, Eurostat.

Hinnat
(vuosimuutos, %)

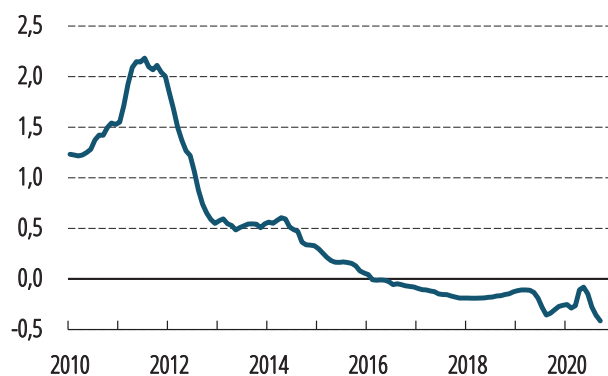
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Vientihinnat
(vuosimuutos, %)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

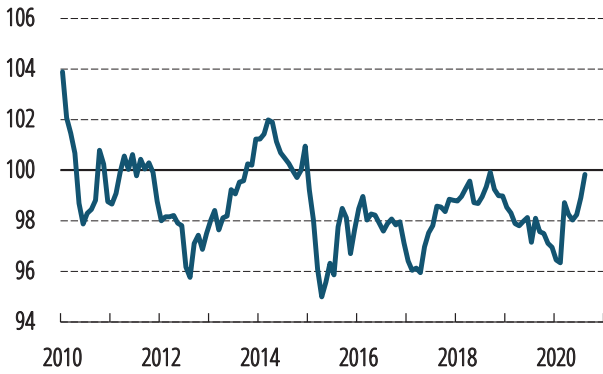
Raaka-aineiden eurohinta
(ind. 2015=100)

Lähteet: HWWI, Macrobond.

12 kk Euribor
(%)

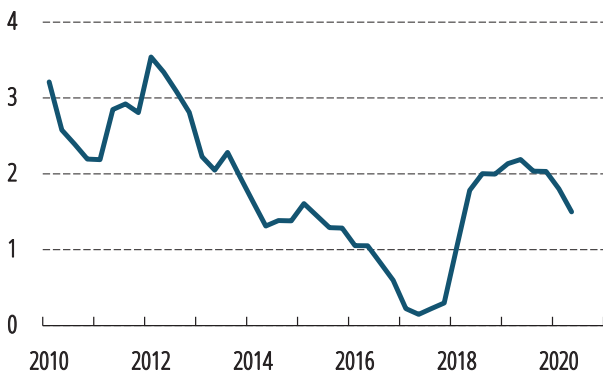
Lähteet: EKP, Etlan tietokanta.

Suomen reaaliin efektiivinen valuuttakurssi (ind. 2010=100, laskettu kuluttajahinnoilla)

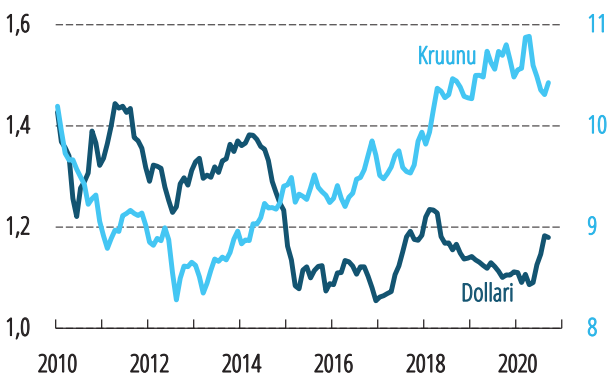
Kun käyrä nousee, valuuttakurssi vahvistuu. Lähteet: BIS, Macrobond.

Nimellinen ansiotasoindeksi (vuosimuutos, %)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Valuuttakursseja euron suhteen

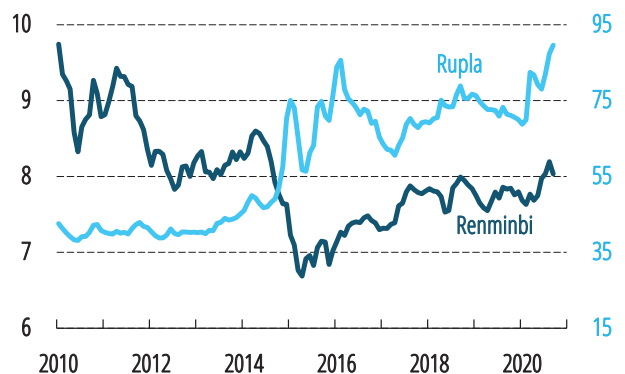
Kun käyrä nousee, euro vahvistuu. Lähteet: EKP, Etlan tietokanta.

Kuluttajahinnat (indeksipainot 2020) (vuosimuutos, %)

	2020 Touko	2020 Kesä	2020 Heinä	2020 Elo
Kuluttajahintaindeksi	-0,2	0,0	0,6	0,2
Elintarv. ym. (12,8 %)	2,4	2,4	2,9	0,9
Alkoholi ja tupakka (5,0 %)	3,8	3,4	3,8	2,7
Vaatetus ja jalkineet (4,5 %)	-2,0	-0,7	1,9	-0,1
Asuminen ym. (24,3 %)	0,1	0,1	0,1	-0,1
Kalusteet, kodinkoneet (5,1 %)	-1,3	-1,8	0,0	0,6
Terveys (5,2 %)	0,1	-0,2	2,1	2,2
Liikenne (13,9 %)	-4,0	-3,0	-2,6	-1,7
Viestintä (2,6 %)	-1,1	0,2	0,3	0,4
Kulttuuri, vapaa-aika (11,2 %)	-0,2	-0,4	0,6	-0,1
Koulutus (0,4 %)	0,4	0,4	0,4	0,4
Ravintolat ja hotellit (7,6 %)	-0,2	-0,5	-0,2	-0,2
Muut (7,4 %)	1,3	1,1	1,3	0,9

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Valuuttakursseja euron suhteen

Kun käyrä nousee, euro vahvistuu. Lähteet: EKP, Etlan tietokanta.

Julkisyhteisöjen rahoitusasema heikkeni rajusti alkuvuonna

> Koronakriisi on kasvattanut huomattavasti julkisyhteisöjen menoja ja pienentänyt tuloja

> Kuntatalous ylijäämäinen valtion tulonsiirtojen takia

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan julkisyhteisöjen rahoitusasema heikkeni 5,3 mrd. euroa vuoden II-neljänneksellä edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Julkisyhteisöjen sulautetut kokonaismenot kasvoivat 2,5 mrd. euroa, ja tulot pienenevät 2,8 mrd. euroa vuodentakaisesta. Kesäkuun lopussa julkisyhteisöjen nettoluotonotto oli 3,7 mrd. euroa. Julkisyhteisöjen EDP-velka kasvoi 8,6 mrd. euroa edellisestä neljänneksestä ja oli kesäkuun lopussa 163,4 mrd. euroa.

Valtion tuloista vähenivät erityisesti tuloverot, tuotannon ja tuonnin verot sekä omaisuustulot. Yhteensä valtion tulot vähenivät 13,2 prosenttia edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta. Menoista eniten kasvoivat maksetut tukipalkkiot ja tulonsiirrot julkisyhteisöille. Muutokset ovat suoraa seurausta hallituksen elvytystoimista.

Paikallishallinto sen sijaan oli vuoden toisella neljänneksellä jopa hivenen ylijäämäinen. Taustalla ovat valtion runsaat tulonsiirrot kunnille, mutta myös edellisvuotta pienemmät kulutusmenot.

Julkinen kulutus supistui 0,3 prosenttia vuositasolla. Julkiset investoinnit olivat 4,3 prosentin vuosikasvussa.

Valtion ja kuntien verotulot supistuivat tammi-elokuussa 3,8 prosenttia vuodentakaisesta. Erityisesti välillisten verojen tuotto väheni 7,7 prosenttia viime vuoden vastaavasta kertymästä. Sen sijaan välittömien verojen eli kotitalouksien ja yhteisöjen tuloveron tuotto supistui vain 0,5 prosenttia.

Etlän syksyn ennusteessa arvioidaan julkisyhteisöjen rahoitusvajeen kasvavan tänä vuonna 7,8 prosenttiin suhteessa bkt:hen.

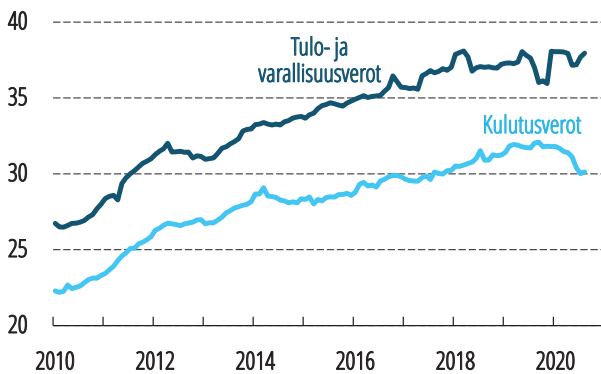
Julkisyhteisöjen EDP-velka eli nimellishintainen sulautettu bruttovelka kasvaa ennusteen mukaan tänä vuonna 22,4 mrd. euroa 165 mrd. euroon. Paikallishallinnon velan arvioidaan kasvavan tänä vuonna 3,5 mrd. euron alijäämän verran.

Verotulojen ja valtiontalouden kehitys

	2020 Huhti	2020 Touko	2020 Kesä	2020 Heinä	2020 Elo	12 kk ²⁾	2019	Ennuste 2/2020 2020	Ennuste 2/2020 2021
Valtion ja kuntien verotulot¹⁾	-3,2	-16,6	-12,5	1,8	7,6	-1,4	2,1	-2,9	3,3
Välittömät verot	-3,1	-20,2	1,0	15,8	11,1	2,6	2,8	-0,5	2,6
Välilliset verot	-3,2	-11,2	-28,1	-13,3	4,4	-6,0	1,4	-5,6	4,3
Julkisten toimialojen palkkasumma, %-muutos	-1,0	0,3	5,4	3,4			3,6		
Valtiontalous, tulojäämä, mrd. euroa	-1,3	-0,3	-2,4	-1,5	-0,4		-1,7		
Budjettitalouden velka, mrd. euroa	117,8	123,1	123,9	123,9	124,9		106,4		

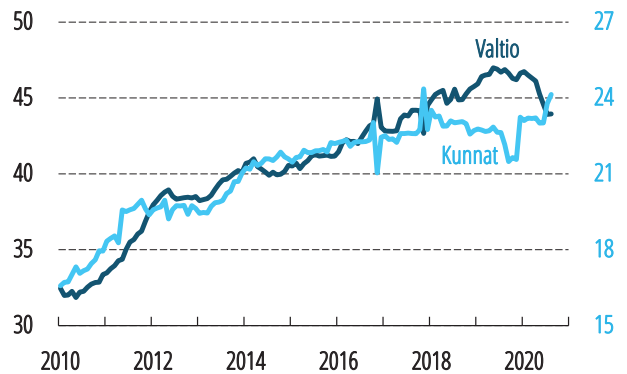
¹⁾ Vuosimuutos, %. ²⁾ 12 kk liukuvan summan vuosimuutos, %. Lähteet: Verohallinto, Valtiokonttori.

Välilliset ja välittömät verot, 12 kk summa (mrd. euroa)

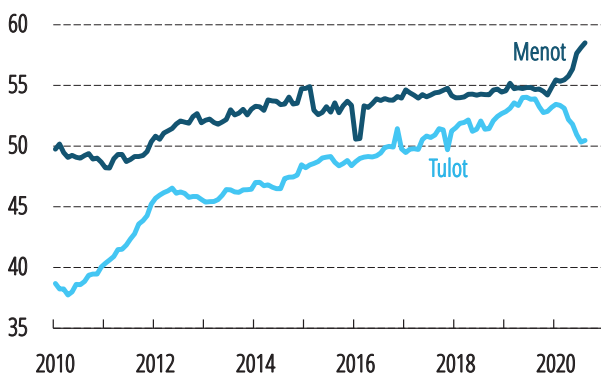
Lähteet: Verohallinto ja Valtiokonttori.

Valtion ja kuntien verotulot, 12 kk summa (mrd. euroa)

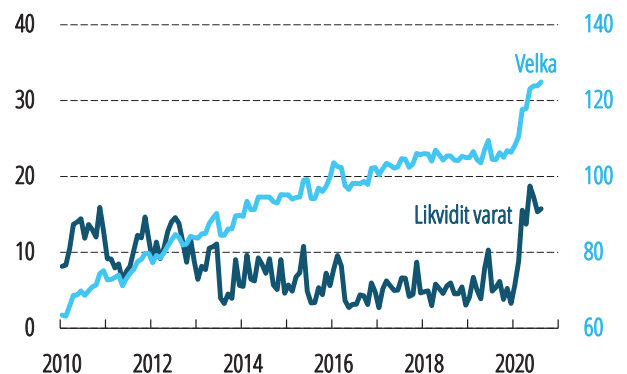
Lähteet: Verohallinto ja Valtiokonttori.

Valtion tulot ja menot ilman sijoituksia, 12 kk summa (mrd. euroa)

Lähde: Valtiokonttori.

Valtion velka ja likvidit varat (mrd. euroa)

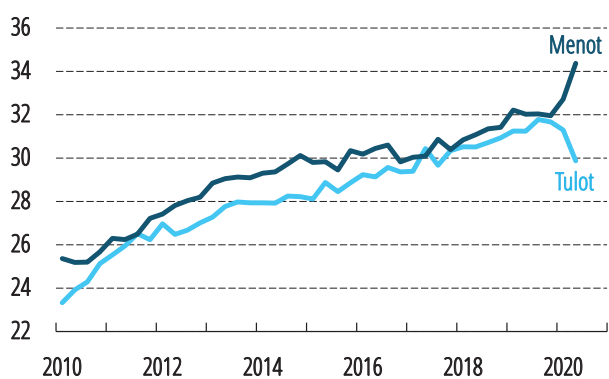
Lähde: Valtiokonttori.

Julkisyhteisöjen kulutuksen ja investointien määrä (vuosimuutos, %)

	2019 II	2019 III	2019 IV	2020 I	2020 II	Q _t /Q _{t-1}	2019 I-IV	Ennuste 2/2020	Ennuste 2/2021
Kulutus	1,4	0,7	0,2	0,4	-1,0	0,5	1,1	5,9	-1,6
Investoinnit	7,6	-4,7	0,4	0,7	7,4	1,2	2,1	5,3	0,4

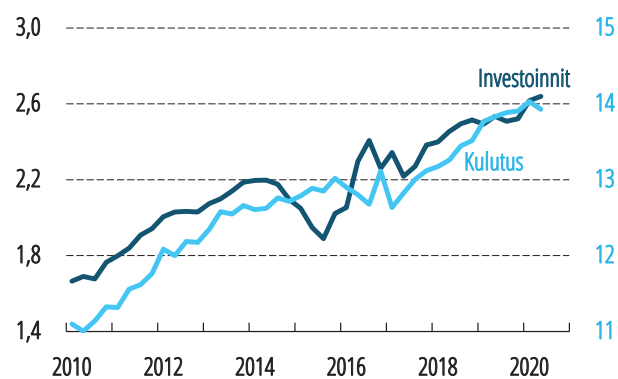
Työpäiväkorjattu. Lähde: Tilastokeskus.

Julkisyhteisöjen tulot ja menot, kausitasoitus (mrd. euroa)

Lähde: Tilastokeskus.

Julkinen kulutus ja investoinnit, kausitasoitus (mrd. euroa)

Lähde: Tilastokeskus.

Talousennusteet vuodelle 2020 (%-muutos, ellei toisin mainittu)

	Etla 14.09.	PT 16.09.	PTT 15.09.	SP 09.06.	VM 05.10.	HB 07.10.	Nordea 02.09.	OP 20.08.	Danske 09.09.	Komissio 06.05.	Med	Min	Max
Bkt	-4,5	-5,0	-4,0	-6,9	-4,5	-3,5	-5,0	-4,0	-4,5	-6,3	-4,5	-6,9	-3,5
Tuonti	-10,3	-9,3	-6,0	-9,4	-10,0	-7,0	-7,2	-10,0	-9,0	-8,6	-9,2	-10,3	-6,0
Vienti	-11,9	-13,7	-9,0	-15,8	-12,5	-11,0	-10,3	-11,5	-12,0	-10,7	-11,7	-15,8	-9,0
Kulutus	-2,0	-1,3			-1,5	-1,1		-4,0	-2,5		-1,8	-4,0	-1,1
Yksityinen	-5,4	-3,2	-2,5	-6,4	-3,8	-2,9	-4,8	-3,0	-4,0	-7,9	-3,9	-7,9	-2,5
Julkinen	5,9	3,0	1,0	5,5	3,9	3,0	0,4	4,0	1,0	6,0	3,5	0,4	6,0
Investoinnit (SP: yksityiset)	-3,4	-4,5	-3,5	-12,4	-4,7	-2,5	-4,9	-5,5	-5,0	-9,8	-4,8	-12,4	-2,5
Varastojen muutos (kontr.)	-1,5			0,0			-0,1			-0,4	-0,3	-1,5	0,0
Kokonaiskysyntä	-6,3	-6,2			-5,8						-6,2	-6,3	-5,8
Kuluttajahinnat (EC: harm.)	0,5	0,6	0,3	0,1	0,4	0,4	0,4	0,7	0,3	0,5	0,4	0,1	0,7
Työttömyysaste, %	8,1	8,3	8,0	9,0	8,0	8,0	8,0	7,5	8,2	8,3	8,1	7,5	9,0
Ansiotaso	1,8	1,6	1,4	1,8	1,7	1,7	1,6	2,0	1,9		1,7	1,4	2,0
Teollisuustuotanto (HB: arvonlisäys)	-4,8				-6,8	-3,5	-5,0				-4,9	-6,8	-3,5
Vaihtotase / bkt, %	-0,5		-1,2	-2,3	-0,5	-1,3	-2,2	-0,3	-0,9	-1,3	-1,2	-2,3	-0,3

Talousennusteet vuodelle 2021 (%-muutos, ellei toisin mainittu)

	Etla 14.09.	PT 16.09.	PTT 15.09.	SP 09.06.	VM 05.10.	HB 07.10.	Nordea 02.09.	OP 20.08.	Danske 09.09.	Komissio 06.05.	Med	Min	Max
Bkt	3,2	3,9	3,0	3,0	2,6	2,5	3,0	3,0	2,5	3,7	3,0	2,5	3,9
Tuonti	6,2	8,0	6,0	2,4	4,0	4,0	3,6	8,0	5,0	8,1	5,5	2,4	8,1
Vienti	5,5	13,2	8,0	4,4	5,3	5,5	5,5	8,0	5,0	7,3	5,5	4,4	13,2
Kulutus	2,2	2,0			3,1	3,0		4,5	2,9		3,0	2,0	4,5
Yksityinen	4,0	2,0	2,0	4,6	4,0	2,5	3,5	3,0	3,5	4,9	3,5	2,0	4,9
Julkinen	-1,6	2,0	2,0	0,1	1,1	4,0	1,0	1,0	1,5	-2,4	1,1	-2,4	4,0
Investoinnit (SP: yksityiset)	0,7	2,6	2,0	-1,1	0,0	1,9	2,4	1,8	2,0	9,1	2,0	-1,1	9,1
Varastojen muutos (kontr.)	1,6			0,1			-0,4			0,0	0,1	-0,4	1,6
Kokonaiskysyntä	4,1	5,0			3,2						4,1	3,2	5,0
Kuluttajahinnat (EC: harm.)	1,3	1,3	0,8	0,7	1,2	1,1	0,8	1,1	1,0	1,4	1,1	0,7	1,4
Työttömyysaste, %	7,9	7,8	8,0	9,3	8,2	8,2	8,0	7,5	8,2	7,7	8,0	7,5	9,3
Ansiotaso	2,3	2,3	2,0	2,5	2,5	2,1	2,2	2,5	2,5		2,3	2,0	2,5
Teollisuustuotanto (HB: arvonlisäys)	3,2				3,4	2,0	3,0				3,1	2,0	3,4
Vaihtotase / bkt, %	-0,3		-1,0	-1,9	-1,1	-0,6	-1,5	-0,1	-0,6	-1,5	-1,0	-1,9	-0,1

Talousennusteet vuodelle 2022 (%-muutos, ellei toisin mainittu)

	Etla 14.09.	PT 16.09.	PTT	SP 09.06.	VM 05.10.	HB 07.10.	Nordea 02.09.	OP	Danske Komissio	Med	Min	Max
Bkt	1,9	1,7		2,9	1,7	1,7	2,0			1,8	1,7	2,9
Tuonti	6,1	3,7		6,8	2,8	1,7	5,4			4,6	1,7	6,8
Vienti	5,2	4,2		7,0	3,8	2,6	4,8			4,5	2,6	7,0
Kulutus	1,3	1,2			0,8	1,1				1,2	0,8	1,3
Yksityinen	1,9	1,5		3,4	1,6	1,5	2,1			1,8	1,5	3,4
Julkinen	-0,1	0,5		0,1	-1,1	0,5	-0,5			0,0	-1,1	0,5
Investoinnit (SP: yksityiset)	1,9	2,0		6,0	2,9	1,5	3,9			2,5	1,5	6,0
Varastojen muutos (kontr.)	0,9			0,0			0,3			0,3	0,0	0,9
Kokonaiskysyntä	3,1	2,3			2,2					2,3	2,2	3,1
Kuluttajahinnat (EC: harm.)	1,2	1,1		1,3	1,4	1,4	1,1			1,3	1,1	1,4
Työttömyysaste, %	7,6	7,3		8,8	8,0	7,6	7,0			7,6	7,0	8,8
Ansiotaso	2,1	1,8		2,0	2,0	2,0	2,0			2,0	1,8	2,1
Teollisuustuotanto (HB: arvonlisäys)	2,5				3,6	2,0	2,0			2,3	2,0	3,6
Vaihtotase / bkt, %	-0,6			-1,8	-0,6	-0,5	-1,4			-0,6	-1,8	-0,5

ETLA

**Elinkeinoelämän
tutkimuslaitos**

ETLA Economic Research

Puh. 09-609 900
www.etla.fi
etunimi.sukunimi@etla.fi

Arkadiankatu 23 B
00100 Helsinki
